

Jedinstvo u Kristu

Denis Fortin

Pouke iz Biblije — Priručnik za učitelje
Listopad, studeni i prosinac 2018.

Sadržaj

1. Stvaranje i pad
2. Uzroci nejedinstva
3. “Da svi jedno budu”
4. Ključ jedinstva
5. Jedinstvo u prvoj Crkvi
6. Slike jedinstva
7. Kada dođe do sukoba
8. Jedinstvo u vjeri
9. Najuvjerljiviji dokaz
10. Jedinstvo i narušeni odnosi
11. Jedinstvo u službi Bogu
12. Crkvena organizacija i jedinstvo
13. Konačna obnova jedinstva

POUKE IZ BIBLIJE — Priručnik za učitelje — 4/2018.

Nakladnik: ZNACI VREMENA, Prilaz Gjure Deželića 77, 10000 Zagreb, Hrvatska • Odgovorni urednik: Neven Klačmer • Urednik: Mario Šijan • Prijevod: Dragana Todoran • Lektura: Marijan Malašić • Korektura: Ljiljana Đidara • Tiskano u uredu nakladnika

www.znaci-vremena.com • www.adventisti.hr

Naše jedinstvo u Kristu

Crkva je Božja obitelj na Zemlji koja zajedno služi, proučava i održava bogoslužja. Gledajući na Isusa kao svojeg vođu i Otkupitelja, Crkva se poziva da navijesti Radosnu vijest spasenja svim ljudima.

Dvanaesto osnovno vjerovanje Crkve adventista sedmoga dana dijelom glasi: "Crkva je zajednica vjernika koji priznaju Isusa Krista za Gospodina i Spasitelja. Nadovezujući se na Božji narod iz starozavjetnog doba, mi smo pozvani iz svijeta; i okupljamo se radi bogoslužja, bratske zajednice, proučavanja Božje riječi, proslavljanja Gospodnje večere, službe cijelom ljudskom rodu i objavljivanja Evandjelja cijelomu svijetu." (Što adventisti vjeruju... [Zagreb: Znaci vremena, 2000.], str. 134)

Međutim, što podrazumijevamo pod crkvom? Tko pripada crkvi? Odgovor na ova pitanja djelomično ovisi o našoj definiciji crkve.

Za crkvu sigurno možemo reći da je to zajednica vjernika poslušnih Gospodinu, koja se okuplja radi bogoslužja i službe. Mogu se okupljati u kućnim crkvama ili na većim skupovima (Rimljanima 16,10.11). Pod crkvom također podrazumijevamo zgradu u kojoj se kršćani okupljaju. Međutim, ovo nije najbolja definicija crkve. Crkva se odnosi na ljude, a ne na građevinu.

Na crkvu se katkad u Novom zavjetu ukazuje kao na skup vjernika na određenom geografskom području. Prema tome, kada se Pavao obraća crkvi u Galaciji, on se obraća mnogim mjesnim zajednicama u gradovima i selima na tom području (Galaćanima 1,2; vidi 1. Petrova 1,1). Pod crkvom također katkad podrazumijevamo skupinu ljudi koja pripada određenoj vjeroispovijedi ili koja se zbog svojih vjerovanja i naslijeđa naziva određenim imenom.

Ipak, sve su ove definicije nepotpune. Crkva je Božji narod širom svijeta. Iako Krist ima vjerne sljedbenike u različitim vjerskim zajednicama (od kojih će se mnogi u posljednjoj krizi pridružiti Božjem ostatku — Otkrivenje 18,1-4), ovog tromjesečja usredotočit ćemo se na našu Crkvu, Crkvu adventista sedmoga dana, i vidjeti što jedinstvo u Kristu znači za nas.

Četrnaesto osnovno vjerovanje, pod nazivom *Jedinstvo u Kristovom tijelu*, glasi: "Crkva je jedno tijelo s mnogim članovima pozvanim iz svakoga naroda, plemena i jezika. U Kristu smo nova stvorenja; rasne, kulturološke, obrazovne i nacionalne razlike, razlike između ljudi svih staleža, bogatih i siromašnih, muškog i ženskog spola, ne smiju nas dijeliti. Svi smo mi jednaki u Kristu koji nas je jednim Duhom povezao u jednu zajednicu sa sobom i jedne s drugima; mi trebamo služiti i da

nam se služi bez ikakve pristranosti i uvjeta. Otkrivenjem Isusa Krista u Svetome pismu dijelimo istu vjeru i nadu, i dopiremo do svih jednim svjedočenjem. Ovo zajedništvo ima svoj izvor u jedinstvu Trojedinog Boga koji nas je posvojio kao svoju djecu.” (*Što adventisti vjeruju...* [Zagreb: Znaci vremena, 2000.], str. 170)

Cilj je ove biblijske pouke da nama adventističkim kršćanima, koji se sada suočavamo s izazovima vezanim za jedinstvo, i suočavat ćemo se do svršetka vremena, pruži biblijske upute o kršćanskom jedinstvu. Međutim, u Pismu nalazimo mnoge upute i pouke o tome kako trebamo živjeti u skladu s Božjim darom jedinstva u Kristu. Ove upute i pouke o tome kako ostvariti jedinstvo koje nam je dano i kako ga izraziti u svojoj crkvi središnja su tema ovog tromjesečja.

Denis Fortin profesor je teologije na Adventističkom teološkom fakultetu na Sveučilištu Andrews u Sjedinjenim Američkim Državama. Otkako je otpočeo svoj rad na Teološkom fakultetu 1994. godine, Fortin je bio direktor postdiplomskog programa (1999.—2001.), pomoćnik dekana (2000.—2004.), predstojnik Katedre za teologiju i kršćansku filozofiju (2006.), i dekan (2006.—2013.).

Stvaranje i pad

Ključni tekst: Galaćanima 3,29.

Učenik će

Znati: Uvidjet će Božju želju da obnovi jedinstvo svojih djela stvaranja nakon što je grijeh narušio sklad u Edenskom vrtu.

Osjećati: Čeznut će za danom kada će odnosi biti iscijeljeni, a Božji plan da sve obnovi završen.

Činiti: Odgovorit će na Božji poziv da postane predstavnik Njegove ljubavi i pomirenja.

Smjernice za poučavanje

I. Znati: Grijeh i jedinstvo

A. Koji je dokaz o Božjoj težnji za jedinstvom vidljiv u izvještaju o stvaranju?

B. Zašto se za grijeh može reći da je bitan uzrok nejedinstva?

C. Koje je Abrahamovo značenje u Božjem planu da obnovi jedinstvo?

II. Osjećati: Čeznja za skladom

A. Kako grijeh utječe na vaše odnose?

B. Kako Božji plan da sve obnovi ispunjava našu čežnju za skladnim odnosima?

III. Činiti: Postati predstavnik

A. Zašto je važno da shvatimo da je ljubav bila osnova Božje odluke da Ga Abrahamovi potomci predstavljaju na Zemlji?

B. Koje su praktične posljedice Božjeg izbora?

C. Kako možete biti vjerni predstavnik Boga i Njegovog plana pomirenja?

Sažetak: Pojava grijeha u svijetu narušila je jedinstvo i sklad kakav je Bog želio da vlada među ljudima. Međutim, Bog je izrazio svoju ljubav prema ljudskom rodu napravivši plan obnove izgubljenog jedinstva. Iako će konačna obnova biti ostvarena Kristovim djelova-

njem, Bog je izabrao i ljude da budu predstavnici Njegove ljubavi i milosti.

PRVI KORAK: Motivirajte!

Naglasite tekst: 1. Ivanova 4,16.

Ključno načelo duhovnog rasta: Božji je plan za ljudski rod da među ljudima vlada jedinstvo i sklad. Dok čeka na konačnu obnovu jedinstva preko Krista, Božji narod je pozvan da bude predstavnik Njegove ljubavi i milosti.

Samo za učitelje: Uvodni razgovor zasnovan je na istinitom događaju. On nas potiče da razmislimo o utjecaju djela. Dok razgovarate o ovom događaju sa svojim razredom, naglasite njegov utjecaj na odnose i na osjećaje.

Uvodni razgovor: Zaručnica je mjesecima planirala vjenčanje. Pažljivo je birala svaki detalj da bi stvorila ozračje kakvo je željela. Na dan vjenčanja bilo je lijepo sunčano vrijeme i svečanost se odvijala po planu. Prije nego što je postala svjesna, izgovorila je svoj zavjet i doživjela prvi bračni poljubac. Međutim, tada je sve krenulo naopako. Jedan gost udario je drugog gosta nakon što su se posvađali oko sitnice. Nekoliko ljudi pokušalo je smiriti napetost, ali su se drugi priključili tučnjavi. Svečano raspoloženje bilo je zamijenjeno sve većim gnjevom i nasiljem. Kada je stigla policija, na vjenčanju je vladao veliki metež. Šesnaest ljudi bilo je uhićeno, uključujući i mladoženju, koji je tu noć proveo u zatvoru. Savršen plan bio je uništen zbog jednog nepromišljenog postupka.

Pitanja za razgovor: Kako je jedan postupak utjecao na odnose među gostima na vjenčanju? Kako je sve moglo biti drugačije da su pojedini gosti pokušali smiriti situaciju? Sjetite se nečega što ste pomno planirali, da bi na kraju vaši planovi bili uništeni zbog neprikladnog ponašanja druge osobe. Kako ste se osjećali? Kako je sve to utjecalo na odnose s tom osobom? Što mislite, kako se Bog osjećao kada je Njegov savršeni plan za ljudski rod bio uništen zbog Adama i Eve?

DRUGI KORAK: Istražite!

Samo za učitelje: Božja narav i karakter osnova su za razumijevanje jedinstva. Dok budete razmatrali sljedeće odjeljke, potražite rje-

šenja koja otkrivaju kako su Božja narav i karakter utjecali na: 1) Njegov prvobitni plan, 2) Njegovo ophođenje prema krivom paru, 3) Njegov plan da obnovi ono što je izgubljeno kao posljedica grijeha.

Biblijski komentar

1. Temelji ljubavi i jedinstva

(Prisjetite se u razredu sljedećeg teksta: 1. Ivanova 4,7.8.16.)

Knjiga Postanka počinje izvještajem o tome kako Bog stvara i unosi red u kaos. Ovaj Bog, iako postoji u tri Osobe, jedan je Bog i pokazuje savršeno jedinstvo svoje naravi. Bog je također utjelovljenje ljubavi. Prema tome, možemo očekivati da će tamo gdje se priznaje i primjenjuje Božje načelo vladati ljubav i jedinstvo.

Otiske Božje ljubavi i jedinstva možemo pronaći u cijelom izvještaju o stvaranju, od uklanjanja kaosa do izjave da je sve što je stvoreno bilo "veoma dobro". Božje otiske ljubavi i jedinstva zapažamo i u stvaranju ljudskog roda na Božju sliku i u odvajanju subote. Šest dana Bog je stvarao i ispunjavao različite dijelove neba i Zemlje pripremajući dom za čovjeka. Zatim je s ljubavlju stvorio Adama i Evu i udahnuo im život. Stvorio je ljude da bi stupio u zajednicu s njima. Bog je želio dijeliti ljubav koja je već postojala između Oca, Sina i Duha Svetoga.

"On nas je stvorio ne samo da Ga volimo, već da i On nas može voljeti. Njegova Ga je ljubav navela da prigodom Stvaranja podijeli jedan od najvećih darova koji je mogao dati — život." (*Što adventisti vjeruju*, str. 72) Stvaranje čovjeka na svoju sliku nije bilo samo čin ljubavi Stvoritelja koji je želio uspostaviti zajednicu sa svojim djelima stvaranja, već i poziv upućen ljudima da odražavaju Njegov karakter i da Mu odaju slavu.

Prema tome, sklad je vladao od trenutka kada je Bog svojom riječju pokrenuo djela stvaranja i sve dok se u svijetu nije pojavio grijeh.

Razmislite: Kako su povezani ljubav i jedinstvo? Koji su drugi aspekti Božjeg karaktera važni za postizanje sklada i jedinstva?

2. Narušavanje sklada

(Prisjetite se u razredu sljedećeg teksta: Postanak 3,16-19.)

Jedan svjestan čin neposlušnosti od strane praroditelja ljudskog roda imao je kobne posljedice. Grijeh je ispunio svijet i narušio sklad koji je Bog stvorio. Odnos Adama i Eve s Bogom i jednog s drugim nikada više nije bio isti. Prije grijeha razgovarali su s Bogom licem k licu, ali sada su se sakrili, mučeni krivnjom i strahom (Postanak 3,8).

Krivnja je uništila njihov skladan odnos jer su sebično pokušali dokazati svoju nevinost. Uslijedili su zavist, gnjev i prijezir.

Bog je u Postanku 3,16 upozorio da je sada jednakost Adama i Eve ugrožena. Prije grijeha oboje su zajedno vladali, jer je oboma povjeren isti zadatak (Postanak 1,26-28). Nakon sagrešenja, Bog je upozorio da će se taj sklad promijeniti jer će jedno pokušati vladati drugim.

Razmislite: Napravite listu posljedica grijeha i razmotrite kako svaka posljedica utječe na ljudske odnose. Mi obično razmišljamo o utjecaju grijeha na naš odnos s Bogom i s drugim ljudima, ali rijetko razmišljamo o njegovom utjecaju na naš odnos prema ostalim djelima stvaranja. Kako grijeh utječe na čovjekov odnos prema drugim djelima stvaranja?

3. Obnavljanje izgubljenog

(Prisjetite se u razredu sljedećeg teksta: Ponovljeni zakon 7,6-11.)

Plan spasenja pokazuje Božju želju da obnovi jedinstvo koje je izgubljeno zbog grijeha. U okviru svojega plana, Bog je odlučio da Abraham postane otac naroda koji će predstavljati Njegov karakter okolnim narodima na Zemlji (Postanak 12,3). Ovaj obećani blagoslov ukazivao je na Isusa, "sina Abrahamova" (Matej 1,1), čija će smrt i uskrsnuće omogućiti pomirenje između Boga i ljudskog roda.

Abraham je pokazao vjeru i povjerenje u Božja obećanja. Njegova djela pokazuju što Bog zahtijeva od nas. Ipak, to nije razlog što su Abrahamovi potomci pozvani da predstavljaju Boga. Bog je izabrao Abrahama prije nego što je pokazao vjeru i prije nego što se poslušno pripremio da žrtvuje Izaka. Abraham i njegovi potomci bili su izabrani zato što je Bog ljubavi vjeran svojim obećanjima. Ova istina je posebno važna jer pokazuje da je temelj odnosa između Boga i Njegovog naroda Božji karakter, a ne ono što narod jest ili što čini.

Razmislite: Bog je dao četiri posebna obećanja Abrahamu: obećanje o zemlji, o mnoštvu potomaka, o velikom imenu i da će biti blagoslov svim narodima. Kako se svako obećanje odnosi na Božji plan da obnovi jedinstvo među djelima stvaranja? Zašto je važno da shvatimo da se odnos između ljudi i Boga temelji na Božjem karakteru?

TREĆI KORAK: Primijenite!

Samo za učitelje: Pitanja za primjenu potiču članove razreda da razmotre kako u praksi izgleda predstavljati Boga i kako vjerno predstavljanje može utjecati na misiju Crkve.

Za primjenu:

1. Što znači biti stvoren na Božju sliku? Kako bi to trebalo utjecati na vaša djela?

2. Bog je pozvao Crkvu da predstavlja Njegov karakter. Koliko dobro Crkva predstavlja Božju ljubav i jedinstvo danas u svijetu? Kako to može učiniti bolje?

3. Na koje načine vi osobno možete bolje svjedočiti o Božjoj ljubavi i Njegovoj želji da vlada sklad?

4. Što izvještaj o Babilonskoj kuli otkriva o oblicima jedinstva koji su prihvatljivi Bogu?

5. Razgovarajte o sljedećoj izjavi Ellen G. White zabilježenoj u siječnju 1906. godine: "Najuvjerljiviji dokaz Kristovog poslanja koji možemo pružiti svijetu nalazi se u savršenom jedinstvu. ... U skladu s našim jedinstvom s Kristom bit će i naša snaga da spašavamo duše." (*Naše visoko zvanje*, str. 172)

ČETVRTI KORAK: Budite kreativni!

Samo za učitelje: Kao što je Bog pozvao Abrahama i njegove potomke da predstavljaju Njegovo ime i karakter, tako je pozvao i Crkvu da bude Njegov predstavnik na Zemlji. Sljedeće aktivnosti potiču učenike da prihvate Božji poziv da budu Njegovi predstavnici ljubavi i sklada u Crkvi i među bližnjima.

Zajedničke aktivnosti:

1. Provedite vrijeme u molitvi tražeći od Boga da pomogne članovima razreda da pronađu najbolje načine na koje mogu predstaviti Boga među bližnjima.

2. Izaberite jednu ulicu u svojem susjedstvu i isplanirajte evanđeosku službu u okviru koje će članovi vašeg subotnjoškolskog razreda pokazati Božju ljubav pomažući sugrađanima.

Osobne aktivnosti:

1. Istražite različita shvaćanja Božjeg obličja o kojem teolozi raspravljaju. Zatim prikažite kako ćete ove spoznaje primijeniti u svojem životu.

2. Razmislite o svojim odnosima. Izdvojite jedan koji biste željeli poboljšati. Molite se za taj odnos. Zatim napišite što sve možete učiniti u tom odnosu da biste bili bolji svjedok Božje ljubavi. Izdvojite jedan prijedlog kao prvi korak u izgradnji tog odnosa tijekom sljedećeg tjedna.

Uzroci nejedinstva

Ključni tekst: Izreke 9,10.

Učenik će

Znati: Shvatit će da Božja riječ pruža mudrost koja, kada se slijedi, širi sklad među Božjim narodom.

Osjećati: Osjetit će potrebu da osobno shvati Božju volju iznesenu u Njegovoj Riječi.

Činiti: Odlučit će slijediti Božju riječ u vezi s onim što je ispravno.

Smjernice za poučavanje

I. Znati: Poslušnost pridonosi jedinstvu

A. Kako Izreke definiraju mudrost u 4. i 9. poglavlju?

B. Navedeni blagoslovi u Ponovljenom zakonu 28,1-14 ne obuhvaćaju jedinstvo. Koji aspekti ovog teksta pokazuju da poslušnost Božjoj riječi potiče jedinstvo?

C. Kako dolazi do sklada ako slijedimo Božju riječ? Kako nam Pavlov savjet upućen Korinćanima pomaže da odgovorimo na ovo pitanje?

II. Osjećati: Potreba za razumijevanjem Božje volje

A. Zašto se savjet Roboamovih prijatelja njemu činio ispravnim?

B. Jeste li kada bili toliko privrženi određenoj ideji da ste smatrali da je to Božja volja za vas? Što je bilo posljedica te vaše odluke?

C. Koji odnosi u Crkvi pokazuju da je razumijevanje Božje volje nužno?

III. Činiti: Slijediti Božju volju

A. Kako možemo razlikovati svoje sklonosti od Božje volje?

B. Koje korake možete poduzeti ako niste sigurni što je Božja volja?

Sažetak: Primjeri iz Svetog pisma otkrivaju da vjernost i pokoravanje Božjoj volji širi jedinstvo i sklad među Božjim narodom. Među-

tim, neposlušnost i težnja da slijedimo vlastite sklonosti stvaraju uvjete za pojavu nejedinstva.

PRVI KORAK: Motivirajte!

Naglasite tekst: Izreke 9,10.

Ključno načelo duhovnog rasta: Čovjekova sklonost da radi ono što mu se čini ispravnim na osnovi vlastite prosudbe često dovodi do problema koji stvaraju nesklad i nejedinstvo. Kršćani mogu izbjeći ovu zamku tražeći mudrost u Božjoj riječi, posebno se usredotočujući na Krista, središte Evandjelja.

Samo za učitelje: Vlastita prosudba lako može osujetiti činjenje onoga što je ispravno. Kada započnete razgovor u razredu, pomozite učenicima da shvate da je lako stvoriti probleme ako slijedimo osobne sklonosti umjesto mudri savjet.

Uvodni razgovor: U svibnju 2015. godine snažne oborine izazvale su poplave sjeverno od Brisbanea u Australiji. Iako su službe za hitne slučajeve upozoravale vozače da ne voze kroz poplavljena područja, mnogi ljudi zanemarili su ova upozorenja. Pojedini vozači donijeli su odluku da voze kroz duboku vodu jer voda nikada nije bila previše duboka na cestama kojima su redovno putovali. Drugi su tvrdili da će proći poplavljenim područjem jer ga poznaju vrlo dobro. Međutim, loše su procijenili situaciju.

Neposredna posljedica njihove pogrešne procjene bila je da je petero ljudi izgubilo život kada je bujica odnijela njihove automobile. Mnogim drugim ljudima bila je potrebna pomoć da se spase iz snažnih bujica.

Pitanja za razgovor: U izvještaju koji smo čitali pronalazimo dva razloga za zanemarivanje pravog savjeta. Koji još razlozi mogu navesti osobu da zanemari pouzdan savjet u ovakvoj situaciji? Kako biste kategorizirali razloge koje ljudi obično navode da zanemare ono što je ispravno?

DRUGI KORAK: Istražite!

Samo za učitelje: U Bibliji nalazimo brojne primjere ljudi koji su donosili pogrešne odluke, ali nalazimo i osnovu za donošenje boljih odluka. Pomozite učenicima da prepoznaju koliko je važno da traže

Božju mudrost pri donošenju odluka čak i onda kada dožive posljedice pogrešnih odluka.

Biblijski komentar

1. Čovjekov sud o tome što je ispravno i pogrešno

(Prisjetite se u razredu sljedećih tekstova: Suci 17,6; 1. o kraljevima 12,1-16.)

Jošua knjiga obiluje riječima hvale i nadom budući da su se Abrahamovi potomci, koji su lutali pustinjom četrdeset godina, konačno naselili u Obećanoj Zemlji. Zadivljeni Božjim silnim djelima, Izraelci su se zavjetovali da će zauvijek služiti Bogu. Tom prigodom obnovili su svoj zavjet. Međutim, na prvim stranicama Sudaca raspoloženje se naglo mijenja. U toj knjizi Izrael je prikazan kao narod koji jednostavno pokušava preživjeti stalne napade, čak i građanski rat. Snažno duhovno iskustvo stečeno nakon dolaska u Obećanu Zemlju nestalo je i biva zamijenjeno duhovnom malodušnošću i otvorenim otpadništvom. Izrael je služio Bogu pod Jošuinim vodstvom i dok su svjedoci Božjih silnih djela bili živi, ali novi naraštaj nije poznao Boga niti je shvaćao što je On učinio za Izrael (Jošua 24,31; Suci 2,7-10). U tom neznanju odbacili su Božje zakone, zamijenivši ih svojim odlukama i radeći ono što je po njihovom mišljenju bilo ispravno. Posljedica je bila urušavanje discipline i jedinstva Božjeg naroda, kao i pojava bezakonja i pobune. Žalostan izvještaj u Sucima opisuje ciklus otpadništva koji se ponavlja; tlačenje od strane okolnih naroda, upućivanje molbi Bogu da djeluje, Božje oslobađanje, a onda ponovno otpadništvo. Činilo se da je Božja uloga nakon što bi izbavio Izrael bila brzo zaboravljana. Izrael je stalno gubio iz vida što je Bog učinio za njih.

Otrprike stotinu godina kasnije, kralj Roboam, Salomonov sin, došao je na čelo naroda. Iako su David i Salomon slijedili Boga, narod je i dalje radio po svome. Roboam se odmah suočio s odlukom hoće li nastaviti očevu politiku ili će provoditi svoju. Tijekom tri dana, koliko je odvojio za donošenje ove odluke, Roboam se savjetovao s očevim savjetnicima i svojim vršnjacima; ali nije zatražio savjet od Boga. Njegova konačna odluka da oteža život narodu bila je odlučujući razlog podjele među Božjim narodom.

Razmislite: Što je navelo Izrael da učini ono što je prema njegovoj prosudbi bilo ispravno? Kako su mogli izbjeći ovu pogrešku? Dok razmišljate o tekstu u Sucima 21,25, što je prema vašem mišljenju pisac Sudaca smatrao rješenjem izraelskog problema? Na čemu za-

snivate svoj odgovor? Kako Roboamova vladavina pokazuje da kralj nije bio rješenje izraelskog problema?

2. Pravi Izvor mudrosti

(Prisjetite se u razredu sljedećih tekstova: Izreke 9,10; Jakov 1,5.)

U suprotnosti sa sebičnim ponašanjem opisanim u Sucima i 1. o kraljevima, Pismo pokazuje da prava mudrost dolazi iz drugog izvora. I Izreke i Poslanica apostola Jakova jasno poistovjećuju mudrost s Bogom. U Izrekama se ukazuje na odnosni aspekt mudrosti, naglašavajući da je “strah Gospodnji početak spoznaje” (Izreke 1,7). Slično tome, u 9. poglavlju Izreka pisac tvrdi da je “Gospodnji strah početak mudrosti a razboritost je spoznaja Presvetog” (Izreke 9,10). Mudrost se prema ovom razumijevanju stječe i nalazi u susretu s moćnim Bogom. Sâm odnos se prepoznaje kao neodvojivi dio mudrosti. Međutim, Jakov ističe da je Bog Davatelj mudrosti (Jakov 1,5). On naglašava Božju velikodušnost i milost koji spremno daje mudrost onima koji je traže. Ovdje je Bog prikazan kao Onaj koji daje mudrost za donošenje odluka.

Razmislite: Postoji li prema vašem mišljenju sukob u razumijevanju mudrosti u Izrekama i u Poslanici apostola Jakova? Zašto da i zašto ne? Kako su obje ideje povezane? Zašto su obje važne?

3. Ispravno usmjerena pozornost

(Prisjetite se u razredu sljedećih tekstova: 1. Korinćanima 1,10-17; 2. Timoteju 2,14-19.)

Korint je bio važno trgovačko središte, smješten na grčkoj prevlaci. Zbog blizine Atene, u njemu je cvjetala grčko-rimska kultura, dok je geografski položaj kao morske luke poticao sve vrste poroka. Neobično je što je tu osnovana crkva, ali Pavao u svojim poslanicama, a poslije i Klement, ukazuju da je u njoj bilo mnogo problema. Jedan od tih problema bio je unutarinja podjela (1. Korinćanima 1,10-17).

Iako u 1. Korinćanima nalazimo brojne razloge za podjelu, u prvom poglavlju opisane su podjele nastale zbog toga što su se vjernici oslanjali na osobe i učenja različitih vođa. Korinćani nisu napustili svoju vjeru, ali su ponosno iskazivali svoju vjernost pojedinim kršćanskim vođama. Pavao im je savjetovao da predmet njihove pozornosti treba biti netko drugi. Pozornost nisu trebali posvećivati ljudskim vođama, već Isusu Kristu, središtu svoje vjere. Kršćani nisu pozvani da slijede vođe, već Isusa koji, kako ističe Pavao, nije ni ohol ni razdije-

ljen. Jedinstvo može vladati samo kada su kršćani usmjereni na Onoga koji ih je sjedinio i porušio prepreke koje su ih razdvajale. Njegova smrt na križu je Božja sila (1. Korinćanima 1,18) i Božja mudrost (1. Korinćanima 1,24), iako je izbor ovog sramnog simbola možda izgledao bezumno grčko-rimskim slušateljima.

Razmislite: Kakvu vrstu jedinstva Pavao očekuje od Korinćana? Očekuje li on da se u svemu slože? (Usporedite 1. Korinćanima 1,10; 8,7-13). Kako usredotočenost na Krista donosi jedinstvo kakvo opisuje Pavao?

TREĆI KORAK: Primijenite!

Samo za učitelje: Lako je složiti se s činjenicom da je Božja mudrost najbolja, a da ta spoznaja ne promijeni naš pristup životu. Pomozite razredu da razmisli zašto se opiremo promjenama, a zatim pomozite učenicima da uoče ulogu zajednice s Bogom u određivanju Njegove volje.

Za primjenu:

1. Zašto je ljudima privlačno da čine što žele? Kako traženje Božje volje može postati privlačnije?
2. Zašto često nakon krize gubimo iz vida što je Bog učinio za nas? Što možemo učiniti da to u budućnosti ne zaboravimo?
3. Da li poslušnost Božjoj volji uvijek vodi jedinstvu? Zašto ne?
4. Što možemo naučiti o mudrosti na osnovi toga što smo u zajednici s Bogom? Kako nam to pomaže kada tražimo mudrost u vezi s posebnim pitanjima?
5. Kako možemo održavati svoju usredotočenost na Krista kada smo toliko zauzeti u ovom svijetu?

ČETVRTI KORAK: Budite kreativni!

Samo za učitelje: Pavao povezuje Krista s mudrošću i poziva Korinćane da gledaju na ono što svijet smatra ludošću — Isusovu smrt na križu. Pomozite učenicima da praktično primijene Pavlovo rješenje za nejedinstvo u crkvi.

Aktivnosti:

1. Posvetite vrijeme proučavanju prvih četiriju poglavlja 1. Korinćanima. Zatim napravite prezentaciju u kojoj ćete istaknuti Pavlovo rješenje problema nejedinstva.

2. Izvedite kratko uprizorenje koji će gledateljima pomoći da razmisle o tome što znači gledati na Isusa i Njegovu smrt umjesto na mudrost ovoga svijeta.

“Da svi jedno budu”

Ključni tekst: Ivan 17,20.21.

Učenik će

Znati: Razumjet će Isusovu težnju da Njegovi sljedbenici budu ujedinjeni.

Osjećati: Uvidjet će važnost jedinstva za Crkvu i za misiju.

Činiti: Svijetu će prikazati Božji karakter ljubavi i jedinstva.

Smjernice za poučavanje

I. Znati: Nalog za jedinstvo

A. Kako su Božja narav i Njegov karakter povezani s kršćanskim jedinstvom?

B. Molitva za jedinstvo upućena je uz nekoliko drugih molbi za Isusove sljedbenike. Kako su molbe međusobno povezane i s čim će se prvi kršćani suočiti nakon Isusove smrti?

C. Zašto je Isus bio toliko zabrinut za jedinstvo svojih sljedbenika?

II. Osjećati: Za misiju je potrebno jedinstvo

A. Na koje načine nejedinstvo među Isusovim sljedbenicima utječe na misiju Crkve?

B. Što nejedinstvo u Crkvi nagovještava o Božjoj naravi i karakteru?

III. Činiti: Pokazivati ljubav i poštovanje

A. Kakvu sliku o Bogu vaši odnosi prikazuju svijetu?

B. Koje prepreke onemogućavaju da se prikaže pravi Božji karakter?

C. Koje korake trebate poduzeti da biste ispravnije odražavali Božji karakter?

Sažetak: Isusova molitva u Ivanu 17 pokazuje Njegovu veliku želju da Njegovi sljedbenici ispravno prikazuju Božju narav i karakter

svijetu. Jedinstvo namjere između Oca i Sina pokazuje da je i među kršćanima potrebno jedinstvo.

PRVI KORAK: Motivirajte!

Naglasite tekst: Ivan 17,20.21.

Ključno načelo duhovnog rasta: Isusovi sljedbenici pozvani su da jedinstvom među sobom predstavljaju Božju ljubav i karakter svijetu.

Samo za učitelje: Naglasite da ljudi oko nas, kada se predstavljamo kao kršćani, počinju prosuđivati kršćanstvo i Božji karakter na osnovi onoga što vide u našim međuljudskim odnosima, bili mi svjesni svojega utjecaja ili ne.

Uvodni razgovor: Kada sam se preselio u Sjedinjene Američke Države na postdiplomski studij, nesvjesno sam postao predstavnik svoje zemlje. Kada sam govorio pred ljudima, oni su mislili da svojim naglaskom predstavljam govor svih Novozelanzana. Smatrali su da moj stil oblačenja odražava trenutačnu modu na Novom Zelandu. Sve moje riječi, djela, čak i izbor hrane bili su pomno proučavani i smatralo se da točno odražavaju moje podrijetlo. U mnogo slučajeva zapažanja ljudi bila su točna; ali u određenim stvarima pretpostavke su ih dovele u zabludu.

Svaki kršćanin je pozvan da bude Božji predstavnik. Prema načinu na koji razmišljamo i postupamo, svijet shvaća Božji karakter. Kada se ponašamo sebično izazivajući nesklad, svijet zapaža podijeljenog i nemoćnog Boga: ali kada pokazujemo ljubav i jedinstvo među sobom, pokazujemo pravi Božji karakter.

Pitanja za razgovor: Kada ste nesvjesno bili predstavnik nečega? Kakav su dojam vaši postupci ostavili u vezi s osobom, zemljom ili sportom koji ste predstavljali? Je li veća vjerojatnost da ćete ostaviti bolji dojam kada nešto svjesno predstavljate? Obrazložite svoj odgovor.

DRUGI KORAK: Istražite!

Samo za učitelje: Ovaj odjeljak iznosi sažeti pregled odnosnih aspekata Isusove molitve u Ivanu 17.

Biblijski komentar

Dugačku molitva u Ivanu 17 neki stručnjaci prepoznaju kao znakovito oprostajno obraćanje. Sam sadržaj molitve ukazuje da je molitva izgovorena u namjeri da ohrabri učenike koji će se uskoro suočiti s izazovima bez Isusove tjelesne prisutnosti.

1. Ključni odnos

(Prisjetite se u razredu sljedećeg teksta: Ivan 17,2.3.20-23.)

U samom središtu molitve u Ivanu 17 nalazi se odnos između Oca i Sina. To je odnos savršene ljubavi i jedinstva koji je postojao “prije postanka svijeta” (Ivan 17,24). Otac je prikazan kao “jedini pravi Bog” (Ivan 17,3), “Otac Sveti” (Ivan 17,11), i “Otac pravedni” (Ivan 17,25). Ova imena opisuju i Njegov karakter i Njegova pravedna djela. Isus je u molitvi prikazan kao Krist (Ivan 17,3), Sin (Ivan 17,1) i Poslani (Ivan 17,3), koji čini ono što Otac traži.

Odnos između Oca i Sina pokazuje što Isus zahtijeva od svojih sljedbenika. Odnos između Oca i Sina također ima važnu ulogu u riječima koje Isus izgovara o vječnom životu. Vječni život ovisi o spoznaji i Oca i Sina. Međutim, zapazite da nije u pitanju samo znanje o Njihovom postojanju. Izjava da čovjek mora znati da je Otac “jedino pravi Bog” i da je poslao Sina pokazuje da je za vječni život potrebno osobno i iskustveno znanje. Simbolično značenje imena upotrijebljenih za Oca pojačava ovu misao, nagovještavajući da su oni koji primaju vječni život iskusili pravedna i otkupiteljska Božja djela.

U ovom tekstu nisu prikazani samo božanska narav i jedinstvo Oca i Sina, već i Njihovo velikodušno davanje. Otac daje Sinu, a Sin zauzvrat prosljeđuje mnogo od onoga što mu je Otac dao.

Razmislite: Kako se upotreba titula Otac i Sin odnosi na glavne poruke u Ivanu 17? U kojem su smislu Otac i Sin jedno? Što velikodušni Božji karakter znači za Njegovu crkvu?

2. Isusova slava i poslanje

(Prisjetite se u razredu sljedećeg teksta: Ivan 17,1-5.)

Isusovo je poslanje bilo da svijetu otkrije Božje ime i Njegovu riječ (Ivan 17,6-8), da Mu ukaže čast i proslavi Ga. U hebrejskom jeziku ime je označavalo istaknuto obilježje i karakter. Prema tome, kada je Isus izjavio da je otkrio Očevo ime, to trebamo razumjeti na način da je otkrio Božju narav i karakter. Isus je svojim djelima prikazao Božji karakter pun ljubavi. Isus započinje molitvu tražeći od Boga da Ga proslavi. Ta molba nije bila izraz sebičnosti. Bila je utemeljena

na jedinstvu Oca i Sina, i doprinijela je Isusovoj namjeri da otkrije Očev karakter. Zahvaljujući jedinstvu koje je vladalo između Oca i Sina, to je značilo da će, ako Isus bude proslavljen, samim tim biti proslavljen i Otac. Isus se, dakle, molio da izvrši svoje poslanje, da Očeva ljubav bude zapažena i da primi čast i slavu koja Mu pripada.

Razmislite: Razmotrite upotrebu riječi “slava” i “proslavljanje” u drugim tekstovima u Evanđelju po Ivanu; zatim objasnite što Ivan podrazumijeva pod riječju “proslavljanje”. Odnosi li se to na ono što se dogodilo prigodom Kristovog uzašašća ili na nešto drugo? U kojem se smislu Kristovi sljedbenici proslavljaju?

3. Isus se moli za sve svoje sljedbenike

(Prisjetite se u razredu sljedećeg teksta: Ivan 17,6-26.)

U nastavku Isusove molitve otkriveno je da je poslanje vjernika objavljivanje i proslavljanje Božjeg karaktera. Isusova molitva za učenike potvrđuje da je pred njima, dok pokušavaju ispuniti ovo poslanje, teško putovanje.

Isus se moli za zaštitu svojih sljedbenika prizivajući Božje ime i karakter. On moli Oca da čuva i štiti vjernike, zato što je On milostivi Bog pun ljubavi, vjeran svojim obećanjima. Božja zaštita je nužna, jer učenici ostaju u svijetu koji je neprijateljski raspoložen prema vrijednostima i načelima za koja se zalažu. Oni su, prema tome, meta Sotone koji nastoji spriječiti njihovo svjedočenje svijetu.

Isus objašnjava da Boga na najbolji način možemo predstaviti svijetu tako što ćemo pokazivati Njegov karakter u svojem svakidašnjem životu. Svjestan činjenice da su Njegovi učenici raspravljali oko toga tko će biti najveći u kraljevstvu, Isus se posebno molio za jedinstvo vjernika.

Zavist, ponositost i pohlepa prijetili su da ih razdvoje i samim tim unište sliku o Bogu koju su trebali pokazati svijetu. Jedinstvo, s druge strane, neće pokazati samo Božju narav i karakter, već i Njegovu preobražavajuću silu. Značajno je što se Krist nije molio samo za jedinstvo između vjernika. Također se molio i za jedinstvo s Njim i Njegovim Ocem. Isus je prepoznao da međusobno jedinstvo ovisi o jedinstvu s Bogom. Kada smo ujedinjeni s Njim, kada gradimo jedinstvo cilja s Njim, to zauzvrat preobražava naše odnose.

Promjenu također ima na umu kada traži da učenici budu posvećeni istinom. Kada stupaju u dodir s istinom kakva je u Isusu, Isusovi sljedbenici doživjet će promjenu života. Ova promjena je važna budući da Kristovi sljedbenici trebaju svjedočiti o istini.

Razmislite: Zašto se prema vašem mišljenju Isus moli da Njegovi sljedbenici budu jedno s Njim i da vide Njegovu slavu? Za čiju se zaštitu Isus moli Bogu i zašto? Kakve se promjene događaju kada smo u zajednici s Isusom? Kako kršćani mogu ostati u toj zajednici?

TREĆI KORAK: Primijenite!

Samo za učitelje: Sljedeća pitanja mogu pomoći članovima razreda da ocijene svoju ulogu i motivaciju u predstavljanju Božjeg karaktera.

Za razmišljanje i primjenu:

1. Zašto je važno da osobno poznamo Boga, a ne samo da posjedujemo znanje o Njemu?
2. Koji vas aspekti Božjeg imena i karaktera pokreću da svjedočite svijetu?
3. Koja je Isusova molba za učenike najznačajnija u Crkvi dvadeset prvog stoljeća?
4. Kako biste ocijenili svoje svjedočenje o Božjem karakteru i naravi? Kako možemo poboljšati svoje svjedočenje?
5. Kakvu vrstu jedinstva Isus želi da ostvare Njegovi učenici? Razmotrite kakvo jedinstvo On ima s Ocem. Kako to jedinstvo izgleda u praksi?

ČETVRTI KORAK: Budite kreativni!

Samo za učitelje: Sljedeće aktivnosti omogućavaju osobno i zajedničko razmišljanje o povezanosti između naših djela i svjedočenja.

Aktivnosti:

1. Usporedite Gospodnju molitvu iz Mateja 6 s molitvom iz Ivana 17, a zatim odgovorite na sljedeća pitanja. Koje sličnosti i razlike zapažate? Upućuje li se i u Mateju 6 na jedinstvo? Gdje? Koji se aspekti Božjeg karaktera spominju u ovim molitvama?
2. Ispitajte koliko je iskren vaš odgovor kad su u pitanju vaši odnosi i misija na koju ste pozvani.
3. Pronađite najnovije članke o adventističkim kršćanima. Razvstajte ih u dvije skupine: 1) članke koji održavaju pozitivnu sliku Božjeg karaktera i 2) članke koji odražavaju lošu sliku Božjeg karaktera. Izaberite jedan ili dva članka i pomno razmislite o njima. Koji su postupci mogli dovesti do drugačijeg ishoda? Je li uzrok takvih posljedica bilo nejedinstvo? Obrazložite.

Ključ jedinstva

Ključni tekst: Efežanima 2,9.10.

Učenik će

Znati: Shvatit će da su Kristovi život i smrt ključni za ispunjenje Božjeg konačnog cilja da unese sklad i jedinstvo među sva djela stvaranja.

Osjećati: Njegovat će stavove koji pomažu da se održi jedinstvo u Kristu.

Činiti: Ostat će u zajednici s Kristom kako bi mogao doživjeti puninu Njegovih blagoslova.

Smjernice za poučavanje

I. Znati: Ispunjavanje Božje namjere

A. Koja je Božja namjera za Njegova stvorenja?

B. Što je Krist svojom smrću učinio za nas?

C. Razgovore o tome što je Krist učinio za nas mi često ograničavamo na teološku temu spasenja. Na koje posebne načine Isusov život i smrt utječu na odnose i jedinstvo?

II. Osjećati: Poniznost i pokornost

A. Koje stavove Pavao smatra nužnima za održavanje jedinstva za koje je Krist dao toliko mnogo?

B. Kako možemo njegovati ove osnovne stavove kako bi postali prirodna reakcija u našem životu?

C. Što u praktičnom smislu znači pokoravati se jedni drugima?

III. Činiti: Ostati u zajednici s Kristom

A. Koje prednosti stječemo ako smo povezani s Kristom?

B. Kako možemo održati svakidašnju zajednicu s Njime?

Sažetak: Bog nam je u Kristu dao sve duhovne blagoslove. Ova nevjerojatna istina obuhvaća posvojenje, oprost i otkupljenje, ali i ozdravljenje naših odnosa. Dok održavamo zajednicu s Kristom, dolazi do promjene naših stavova i postupaka, što potiče jedinstvo.

PRVI KORAK: Motivirajte!

Naglasite tekst: Efežanima 2,19-22.

Ključno načelo duhovnog rasta: Da bismo doživjeli jedinstvo koje Bog očekuje od svoje Crkve, moramo stalno biti povezani s Kristom, Izvorom jedinstva.

Samo za učitelje: Novi zavjet jasno stavlja Isusa u središte kršćanskog života. Njegova smrt i uskrsnuće pružaju spasenje, nadu i spoznaju kako je jedinstvo moguće među kršćanima. Dok razgovarate o pouci, naglasite kako su Kristov život i smrt ključ za postizanje kršćanskog jedinstva.

Uvodni razgovor: Dajte razredu šifriranu poruku vezanu za temu iz pouke, ali im nemojte dati ključ po kojem se rješava. Izaberite složenu šifru koju članovi razreda neće moći sami otkriti. Neka razred određeno vrijeme razmišlja i pokušava odgonetnuti poruku. Nakon otprilike pet minuta nagovijestite im rješenje, ne otkrivajući sve detalje. Dajte razredu nekoliko minuta da pokuša shvatiti što ste im rekli. Ako im je i dalje potrebna pomoć, pokažite im ključ za rješavanje poruke. Provedite nekoliko minuta u razgovoru o središnjoj misli poruke prije nego što se osvrnete na sljedeća pitanja.

Pitanja za razgovor: Zašto je ključ bio važan za rješavanje poruke? Održavanje unutarnjeg crkvenog jedinstva zagonetno je mnogim crkvama. Zašto je prema vašem mišljenju teško ostvariti jedinstvo? Kako nam spoznaja da je Krist Ključ jedinstva može pomoći u rješavanju problema u mjesnoj crkvi?

DRUGI KORAK: Istražite!

Samo za učitelje: Poslanica Efežanima ukratko izlaže Radosnu vijest i Božje viđenje o Crkvi koja ljubavlju i jedinstvom ispunjava Njegovu namjeru. Kada proučite nekoliko tekstova iz Poslanice Efežanima, naglasite da Crkva i njezino jedinstvo ovise o Kristu i našem odnosu s Njim.

Biblijski komentar

Razgovor o nejedinstvu često se svodi na doktrinu ili istinu. Kršćani smatraju da bi nejedinstvo nestalo kad bismo se mogli složiti oko toga u što vjerujemo. Iako jedinstvo u doktrini ima određenu

ulogu u crkvenom jedinstvu, doktrinarno jedinstvo nije primarno za razumijevanje jedinstva i nejedinstva. Ključ jedinstva nalazimo u Isusu Kristu.

1. Izvor jedinstva

(Prisjetite se u razredu sljedećeg teksta: Efežanima 1,3-14.)

Nijedan razgovor o jedinstvu Crkve ne može se povesti bez priznanja da Isus Krist ujedinjuje prvenstveno svojom smrću i uskrsnućem. Upravo ovi događaji potiču riječi hvale na početku Poslanice Efežanima. Redci su prilagođeni hebrejskom načinu izražavanja hvale, i karakteristično je da se ponavlja činjenica kako je sve što je Bog učinio za nas učinjeno “u Kristu” ili “u Njemu”. Opširna lista blagoslova koje vjernici dobivaju “u Njemu” nabroja da smo izabrani, unaprijed određeni, posvojeni, da nam je darovana milost, otkupljenje, oprost i pečat koji je zalag naše baštine. Doista, u Kristu nam nije uskraćen nijedan duhovni blagoslov (Efežanima 1,3). Međutim, zapazite način na koji odnos i jedinstvo čine pozadinu velikog dijela teksta prije nego što su stavljeni u prvi plan u 10. retku: izabrani smo da budemo sveti i pravedni. Bog je želio da budemo poput Njega i da razgovaramo s Njim. Ponovno smo se povezali s Bogom preko posinjenja, a naši narušeni odnosi iscijeljeni su putem otkupljenja i oprosta. Pavao sažima cjelokupan utjecaj ovih blagoslova u Efežanima 1,9.10. Preko ovih blagoslova Bog može donijeti jedinstvo svojim stvořenjima u Kristu.

Usmjerenost na Krista kao Ključa jedinstva nastavlja se u Efežanima 2,11-22, gdje je Krist prikazan kako uklanja prepreke da bi svi imali jednak pristup Bogu. Tekst upućuje na zid razdvajanja u židovskom Hramu, koji je nežidovima ograničavao pristup bogoslužju u Hramu, a samim tim i pristup Bogu. Kristova smrt je slikovito srušila ovaj zid da bi i Židovi i pogani mogli biti pomireni s Bogom. Međutim, nisu samo Židovi i pogani sada mogli biti pomireni s Bogom. Pavao je shvatio da je Krist srušio sve prepreke, bile one rasne, klasne ili spolne. Svi ljudi sada imaju isti pristup Bogu i Njegovom uzvišenom spasenju.

Razmislite: Što znači imati svaki duhovni blagoslov u Kristu? Kakvu važnost nebeski blagoslovi imaju za sadašnji život? Kako nam Pavao u Efežanima 1 pomaže da shvatimo Božje pobude i namjere da nas blagoslovi? Kako je ova namjera povezana s jedinstvom?

2. Ostati povezan s Izvorom

(Prisjetite se u razredu sljedećeg teksta: Efežanima 4,1-6.)

Kao rezultat onoga što je Bog učinio u Kristu, mi smo jedno tijelo u kojem stanuje isti Duh, koje živi u istoj nadi (Efežanima 4,4). Imamo jednoga Gospodina i jednu vjeru o kojoj svjedočimo jednim krštenjem (Efežanima 4,5). Budući da je Bog toliko mnogo učinio da sve ujedini, oni koji sebe nazivaju kršćanima, pozvani su da žive tako da održavaju to jedinstvo. Tekst od četvrtog do šestog poglavlja Poslanice Efežanima opisuje stavove i djela kojima se održava to jedinstvo. Neki od ključnih stavova su poniznost (Efežanima 4,2), krotkost (Efežanima 4,2), trpljenje (Efežanima 4,2), istinoljubivost (Efežanima 4,25), ljubav (Efežanima 5,2), pokoravanje (Efežanima 5,22.23) i poslušnost (Efežanima 6).

Međutim, ne možemo ostvariti jedinstvo ako nismo povezani s Kristom. Pavao upućuje na ovu istinu u Poslanici Efežanima kada govori o svim blagoslovima koje imamo "u Njemu" (Efežanima 1,4.7.9.10.13). Ivan je izričitiji. On opisuje potrebu za povezivanjem s Kristom koristeći se slikom trsa (Ivan 15,1-17). Loza raste i napreduje samo kada je povezana s izvorom života. Kada polažemo vjeru u Kristovo djelo otkupljenja i krštavamo se u Njegovu smrt i uskrsnuće, povezani smo s Izvorom života, sile i jedinstva. Međutim, sâm čin krštenja ne jamči stalnu povezanost s Izvorom života. Neprestano trebamo nastojati da ostanemo povezani s Kristom kako bismo donosili rod; promijenjeni stavovi čine nas sposobnima da volimo i slušamo jedni druge. Ostati povezan s Kristom, prema tome, pruža temelj za međusobno jedinstvo. Što smo bliže Kristu, imat ćemo bliskiji odnos s ljudima koji nas okružuju.

Razmislite: U kojem smo smislu "u Kristu"? Kako možemo ostati povezani s Kristom da bismo davali rod i bili promijenjeni onako kako Bog želi?

TREĆI KORAK: Primijenite!

Samo za učitelje: Budući da je Krist izvor jedinstva Crkve, svaki vjernik pozvan je da održava to jedinstvo. Pomozite učenicima da shvate svoju potrebu da ostanu povezani s Izvorom života i jedinstva kako bi ispunili Božju volju u vezi s Crkvom.

Za razgovor:

1. Zašto su svi blagoslovi navedeni na početku Poslanice Efežanima usredotočeni na jedinstvo Božjih djela stvaranja?

2. Ako je Krist ključ jedinstva i ako kršćansko jedinstvo počiva na Njemu, kakvu ulogu svaki vjernik ima u jedinstvu Crkve?

3. Razgovarajte o sljedećem navodu Ellen G. White: "Dok je mladića samo izvana povezana s trsom, ne može postojati životna veza. U tom slučaju nema rasta niti plodnosti. Tako može postojati samo prividna veza s Kristom, bez stvarne zajednice s Njim po vjeri. Ispovijedanje vjere dovodi ljude u crkvu, ali karakter i ponašanje pokazuju jesu li oni u vezi s Kristom." (*Isusov život*, str. 562)

4. Koji je od spomenutih stavova u Poslanici Efežanima prema vašem mišljenju najvažniji za održavanje jedinstva i sklada u Crkvi? Na kojim činjenicama zasnivate svoj odgovor?

ČETVRTI KORAK: Budite kreativni!

Samo za učitelje: Može se činiti kako je misao da je Krist ključ jedinstva i sklada u velikoj mjeri teoretska. Važno je da vaš razred shvati da je Kristova uloga vrlo praktična.

Aktivnosti:

1. Nacrtajte dijagram na kojem ćete povezati misli iz pouke. Pokažite kako je Krist ključ jedinstva.

2. Napravite veliki ključ od nekog vama dostupnog materijala. Podijelite ceduljice svakom članu razreda i zamolite ih da dovrše jednu od sljedećih rečenica:

Krist je ključ za poboljšanje mogeg odnosa s...

Krist je ključ za uklanjanje prepreka između mene i...

Krist je ključ za otkrivanje Božje namjere za moj život u vezi s...

Krist mi je oprostio; prema tome, ja trebam oprostiti...

Krist mi je ponudio milost; prema tome, ja trebam...

Kada svi završe zadatak, pričvrstite popunjene ceduljice na ključ.

Jedinstvo u prvoj Crkvi

Ključni tekst: Djela 2,42-47.

Učenik će

Znati: Shvatit će da se jedinstvo izgrađuje zajedničkim duhovnim putovanjem i silom Duha Svetoga.

Osjećati: Cijenit će povezanost između posvećenja Bogu i ljubavi prema drugima.

Činiti: Posvetit će se produbljivanju zajedništva među članovima crkve.

Smjernice za poučavanje

I. Znati: Zajedničko duhovno iskustvo podupire jedinstvo

A. Koja su vjerovanja, običaje i vrijednosti, zabilježene u 2. poglavlja Djela, pripadnici prve Crkve smatrali važnima?

B. Zašto je bilo važno da se vjernici sastaju i u Hramu i u svojim domovima?

C. Koju je posebnu ulogu Duh Sveti imao u novoj zajednici?

II. Osjećati: Posvećenost Bogu utječe na druge

A. Pogledajte listu aktivnosti u Djelima 2,42-47. Je li neka aktivnost važnija od drugih? Zašto?

B. Kako posvećenost Bogu vodi do mijenjanja stavova prema drugim ljudima?

C. Kako ste doživjeli ovu promjenu stava u svojem životu?

III. Činiti: Put do zajedništva

A. Kako se kršćansko zajedništvo razlikuje od druženja s prijateljima?

B. Što sprečava suvremene vjernike da u potpunosti iskuse dobrobiti crkvenog zajedništva?

C. Koje korake u unapređenju zajedništva možete poduzeti u svojem subotnjoškolskom razredu i u cijeloj crkvenoj obitelji?

Sažetak: Prva Crkva je zahvaljujući sili Duha Svetoga postala svjedok jedinstva, izražavanja ljubavi i velikodušnosti jer su vjernici provodili vrijeme zajedno, pokazujući ljubav i posvećenost Bogu.

PRVI KORAK: Motivirajte!

Naglasite tekst: Djela 2,42-47.

Ključno načelo duhovnog rasta: Dok zajedno sudjelujemo u bogoslužju i zajedništvu, Duh Sveti djeluje na nas i mijenja naš odnos prema drugima. Ova promjena odaje slavu Bogu.

Samo za učitelje: Brojne su dobrobiti zajedništva opisanog u Djelima 2. Najvažnija je da nam zajednički rad i cilj pomažu da zaboravimo pojedinosti koje nas dijele, mijenjajući tako način na koji promatramo jedni druge.

Uvodni razgovor: U prvoj polovini 19. stoljeća, na sjevernoameričkom kontinentu kršćanske crkve doživjele su vjersko buđenje koje se obično naziva Drugo veliko buđenje. Iako je upamćeno po pretjeranim izljevima emocija, ovo buđenje dovelo je do drugih važnih posljedica. Osvjedočeni ne samo u svoje grijehе, već i u zlo oko sebe, kršćani su pokrenuli obnovu društva. Tisuće kršćana pristupalo je dobrovoljnim društvima koja su imala posebne ciljeve, kao što su smanjenje uživanja alkohola ili ublažavanje siromaštva. Mnoga društva bila su prilično uspješna u postizanju svojih ciljeva. Međutim, dogodilo se nešto što nitko nije očekivao. Kršćani iz različitih vjerskih zajednica, koji su obično dolazili u sukob oko doktrine ili su jednostavno odbacivali jedni druge, shvatili su da ih je zajednički rad na projektu i ostvarivanje istog cilja zbližilo i potaknulo da njeguju želju da zajedno slave Boga. Poput Crkve u Djelima apostolskim, kršćani uključeni u rad dobrotvornih društava uvidjeli su da se razvija međusobni sklad kada provode vrijeme u bliskim odnosima s ljudima istih pobuda.

Pitanja za razgovor: Sjetite se drugih primjera kada je blizak zajednički rad s istim ciljem ili pobudama neočekivano unio sklad među ljude. Koja je glavna pobuda ujedinila prvu Crkvu? Koliko se često sjetite pobuda koje su vas ujedinile s ostalim kršćanima?

DRUGI KORAK: Istražite!

Samo za učitelje: Razgovori o tekstu u Djelima 2,42-47 često se svode na navedene oblike ponašanja prve Crkve. Dok istražujete

ove retke, pokušajte usmjeriti pozornost na stavove, vrijednosti i odnose. Razmotrite šta je potaknulo takvo ponašanje.

Biblijski komentar

Drugo poglavlje Djela apostolskih pruža nam uvid u život prve kršćanske zajednice. Bila je to zajednica koja je iskusila silu Duha Svetoga i bila uvjerena u važnost evanđeoske poruke. Bila je to također zajednica koja je pokazivala Božju ljubav na praktičan način u dubokom jedinstvu u Duhu, koje se neprestano naglašava u prvim poglavljima Djela apostolskih. Takvo jedinstvo nije nastalo slučajno.

1. Definicija posvećenosti

(Prisjetite se u razredu teksta iz Djela 2.)

Za prve Isusove sljedbenike rečeno je da su neprestano bili posvećeni apostolskoj nauci i zajedništvu. Kada ste nečemu posvećeni, znači da ste tome odani. Odanost zahtijeva svesrdnu pozornost, što znači da do posvećenosti ne može doći bez značajnog stupnja discipline. Prema tome, posvećenost se nikome ne može zapovjediti ili nametnuti. Prava posvećenost proistječe iz osobnih stavova i prioriteta. To je odgovor srca.

Razmislite: Kako biste opisali posvećenost? Kakav oblik posvećenost poprima u 21. stoljeću? Jesu li svi oblici posvećenosti zdravi? Zašto jesu i zašto nisu?

2. Posvećenost Bogu

(Prisjetite se u razredu sljedećih tekstova: Djela 1,12-14; 2,42-47.)

Posvećenost Bogu bila je glavni predmet prve Crkve. To zapažamo u njihovom posvećenom držanju apostolskog nauka, molitvi i slavljenju Boga. Predanost je pripravila put za izlivanje Duha Svetoga na blagdan Pedesetnice (Djela 1,12-14). Posvećenost Bogu je na ovaj način prethodila promjeni odnosa kršćana prema drugim ljudima. Kada su vjernici prihvatili Krista i posvetili sebe Njemu, stavili su se u položaj u kojem je Duh Sveti mogao djelovati i preobraziti njihov život. Luka naglašava da nije samo jedno ili dvoje vjernika u izolaciji bilo svesrdno predano Kristu. Svi oni koji su iskusili Božju silu bili su zajedno i dijelili su istu odanost. Međutim, ne trebamo zaboraviti da su odnosi s drugima, protkani ljubavlju u zajednici i izvan nje, također bili rezultat posvećenosti Bogu. Kada odgovorimo na Božju milost na vidljiv način, ukazujemo Mu čast.

Razmislite: Što je bilo glavni poticaj ranih kršćana da budu posvećeni Bogu? Kako potpuna posvećenost Bogu može izgledati u 21. stoljeću? Možemo li se ugledati na prvu Crkvu?

3. Posvećenost zajedništvu

(Prisjetite se u razredu sljedećeg teksta: Djela 2,42-44.)

Riječ “zajedništvo” prijevod je grčke riječi *koinonia*. Izvedena je iz grčkog korijena *koinos*, što znači “zajednički”, “dijeljeni” ili “međusobni”. On se, dakle, odnosi na ono što je zajedničko ljudima. Riječ *koinōnia* često je u grčkoj književnosti opisivala bliskost, posvećenost i bračni odnos. Izražava misao bliske povezanosti u okviru koje postoji uzajamno dijeljenje, kao i dobru volju koja se pokazuje u dijeljenju s drugima. U Djelima 2 zajedništvo je izraženo u obliku zajedničkog vremena, zajedničkih aktivnosti, zajedničkog poslanja i zajedničke svojine. Međutim, vjernici su međusobno dijelili sve što su imali samo zbog zajedničkog temelja, zajedničkog odnosa s Kristom. Iako je lako navesti aktivnosti prve Crkve kao očitovanje zajedništva, zajedništvo u Novom zavjetu prvenstveno se očituje u odnosima, a ne aktivnostima. Vjernici su njegovali uzajamne odnose i zajednički život upravo zato što su imali zajednicu s Kristom. Odnos između vjernika bio je blizak. Ova bliskost u prvoj Crkvi zapaža se u neuobičajenom činu dijeljenja obroka s ostalim vjernicima, bez obzira na društveni i materijalni status ili etničko podrijetlo.

Razmislite: Koje ključne riječi u Djelima 2,42-47 otkrivaju narav zajedništva u prvoj Crkvi? Zašto Luka naglašava radost i zahvalnost u ovom tekstu?

4. Rezultati posvećenja

(Prisjetite se u razredu sljedećih tekstova: Djela 2,45-47; 4,32-37.)

Kada su se vjernici posvetili Bogu i zajedništvu, nisu samo prepoznali svoju zajedničku povezanost s Kristom, već su postali svjesniji potreba ljudi u svojem okruženju. Pomagali su na svaki mogući način, čak su prodavali svoja imanja i dijelili svoju imovinu. Grčka konstrukcija u 44. i 45. retku, s ponovljenom upotrebom imperfekta, ukazuje da u pitanju nije bio samo usamljen slučaj, već redovna i stalna praksa u zajednici. Bio je to odgovor koji je proistekao iz ljubavi prema Bogu i jednih prema drugima. Međutim, ova svijest o potrebama bližnjih nije bila jedina posljedica posvećenja prvih vjernika. Luka također naglašava njihovu radost, izraženu u zahvalnosti i hvali Bogu, i

činjenici da su drugi ljudi bili privučeni ovoj zdravoj i živoj kršćanskoj zajednici.

Razmislite: Koje druge pozitivne rezultate možete očekivati u zajednici potpuno posvećenju Bogu? Ako je davanje bilo dragovoljni čin vjernika crkvene zajednice, zašto su Ananija i Safira izgubili život?

TREĆI KORAK: Primijenite!

Samo za učitelje: Ovaj odjeljak treba pomoći učenicima da otkriju pobude svojeg sadašnjeg ponašanja i posvećenja, a zatim da razmotre kako se mogu naći u položaju u kojem će Duh Sveti moći promijeniti njihove stavove.

Za razmišljanje:

1. Kojim ste stvarima ili ljudima posvećeni? Što je temelj vaše posvećenosti njima? Doprinosi li to misiji Crkve? Trebate li ponovno razmisliti o predmetu svoje posvećenosti?

2. Na koje načine izražavate radost i zahvalnost za milost koju ste doživjeli u Kristu?

Za primjenu:

1. Na koje konkretne načine možete provesti više vremena u zajedničkom rastu s drugim kršćanima u bogoslužju i zajedništvu?

2. Što vas sprečava da uspostavite blisku zajednicu s Kristom na svojem putovanju? Kako možete ukloniti te prepreke?

ČETVRTI KORAK: Budite kreativni!

Samo za učitelje: Sljedeće aktivnosti trebaju pomoći članovima razreda da odgovore na poziv Duha Svetoga za obnovom svoje posvećenosti Bogu i zajedništvu. Također nude praktične korake za unapređenje zajedništva među vjernicima.

Aktivnost:

Napišite pismo Bogu u kojem ćete priznati koji su predmeti i osobe bili središte vaše posvećenosti, a zatim Ga zamolite da svoju posvećenost usmjerite na Njega.

Zajedničke aktivnosti:

1. Napravite plan kako da vaš subotnjoškolski razred produbi uzajamno zajedništvo, a da to ne bude u subotu ujutro.

2. Isplanirajte zajedničku aktivnost s ciljem da pomognete drugima ili da razvijete misiju Crkve. Zatim pozovite vjernike da vam se pridruže, uključujući i one s kojima možda imate napete odnose.

Slike jedinstva

Ključni tekst: Efežanima 2,19-22.

Učenik će

Znati: Proučavat će izabrane biblijske slike o jedinstvu koje pokazuju cjelovitu ulogu jedinstva u naravi i misiji Crkve.

Osjećati: Shvatit će središnju ulogu Trojstva u životu i jedinstvu Crkve.

Činiti: Cijenit će doprinos koji svaki vjernik daje postojanju i misiji Crkve.

Smjernice za poučavanje

I. Znati: Jedinstvo i slike Crkve

A. Kako je slikama Crkve, kao što su Božji narod, Božji dom, hram Duha Svetoga, Kristovo tijelo, ovce i Pastir, naglašena nužnost kršćanskog jedinstva?

B. Što preko ovih slika saznajemo o jedinstvu i njegovom nastanku?

II. Osjećati: Bog i crkveno jedinstvo

A. Na koje načine svaka Osoba Trojstva doprinosi jedinstvu Crkve u slikama o kojima smo proučavali u ovoj pouci?

B. Koji su od ovih doprinosa vašoj mjesnoj crkvi najpotrebniji?

III. Činiti: Svaki član je važan

A. Što slike o crkvenom jedinstvu govore o stavovima koje pojedini kršćani trebaju imati prema Bogu i ostalim kršćanima?

B. Na koje načine možete prepoznati vrijednosti svakog vjernika?

Sažetak: Metafore novozavjetne Crkve ilustriraju bit oslanjanja na Boga i skladne odnose koje Božji narod treba međusobno njegovati.

PRVI KORAK: Motivirajte!

Naglasite tekst: 1. Korinćanima 12,12.

Ključno načelo duhovnog rasta: Naš odnos s Bogom dovodi nas u jedinstven odnos s drugim kršćanima. On utječe na način kako promatramo sebe i jedni druge.

Samo za učitelje: Sljedeća priča ilustrira kako jedan odnos može promijeniti druge odnose. Pomozite članovima razreda da uvide važnost početnog odnosa i uloge koju zajednička misija ima u promjeni odnosa između onih koji su uključeni u misiju.

Uvodni razgovor: Kada je Vendy prihvatila posao u bolnici u stranoj zemlji, našla se okružena nepoznatim ljudima u nepoznatoj kulturi. Njezini najbliži kolege bili su različitih nacionalnosti i pripadali su glavnim svjetskim religijama. Na prvi pogled, malo je imala zajedničkog s njima. Međutim, družeći se s novim kolegama, saznala je da je jedan bio na stručnom osposobljavanju u njezinoj zemlji. Drugi je bio ortodokсни Židov, i kao takav svetkovao je subotu. Međutim, ovi zajednički elementi nisu bitno utjecali na njihov odnos. Povezivao ih je zajednički odnos prema radu u bolnici. Svi su bili vrlo umorni nakon dugih sati provedenih na dužnosti. Svi su zajedno obavljali administrativne poslove do kasno u noć i prisustvovali istim sastancima. Svi su se radovali kada su se pacijenti koji su dugo vremena provodili u bolnici oporavljali i odlazili kući, i bili žalosni kada su pojedini umirali. Njihov odnos prema radu u bolnici promijenio je način na koji su se ophodili jedni prema drugima tako da su se nakon nekoliko mjeseci redovno družili izvan bolnice.

Pitanja za razgovor: Navedite uzroke koji su promijenili vaše odnose s drugim ljudima. Koji su čimbenici u prvom odnosu utjecali na odnose s drugima? Kako vam ovo može pomoći da shvatite kako vaš odnos s Isusom mijenja vaš odnos prema drugima?

DRUGI KORAK: Istražite!

Samo za učitelje: Biblija sadrži različite slike Crkve. U ovoj pouci prikazano je pet metafora. Ovaj odjeljak rasvjetljava tri slike koje prikazuju odnos između Crkve i tri Osobe Božanstva. Dok proučavate ove metafore, zapazite kakvo jedinstvo Bog želi da vlada u Njegovoj Crkvi i istražite kako svaka Osoba Božanstva doprinosi tom jedinstvu.

Biblijski komentar

1. Božji narod

(Prisjetite se u razredu sljedećih tekstova: 1. Petrova 2,9; Izlazak 19,5.6; Levitski zakonik 26,12.)

Poistovjećujući Crkvu s Božjim narodom, Pavao povezuje novoza-vjetnu Crkvu s poviješću izraelskog naroda i obećanjima koja su im dana. Vjernici iz judaizma odmah su povezali ovaj izraz sa svojom bogatom poviješću zavjetnog naroda, jer se izraz tiče odnosa. Međutim, kad je ovaj izraz u pitanju, naglasak nije stavljen na pripadnike Bo-žjeg naroda, već na Božja djela i Njegov karakter. Bog je osobno stvo-rio ovaj narod. Bog je izabrao svoj narod i Bog je taj koji ga otkup-ljuje i spašava. Mi smo, prema tome, Božja svojina i dobivamo svoj identitet i smjernice od Njega.

Izrazom “Božji narod” naglašava se povlašteni status koji imamo jer smo izdvojeni da služimo Bogu koji je pravedan i milostiv. I kao pojedinci i kao cjelina, iskusili smo Božju milost. Prema tome, izraz “Božji narod” također naglašava zajedničke aspekte našeg putovanja. Zajedno smo izabrani i odvojeni, i zajedno smo doživjeli Božju milost i naklonost. Zajedno dijelimo identitet ukorijenjen u Kristu, i imamo zajednički cilj objavljivati čudesna djela našeg Boga. Ova usporedba ima silu da nas ujedini kada prepoznamo zajedničku neuspjelu pro-šlost, zajedničku povlaštenu sadašnjost i zajedničku buduću nadu u Kristu.

Razmislite: Zašto Petar ističe pojam naroda? Kako naš identitet u Bogu treba utjecati na naš svakidašnji život?

2. Hram Duha Svetoga

(Prisjetite se u razredu sljedećeg teksta: 1. Korinćanima 3,16.17.)

Usporedba Crkve s hramom vjerojatno je stvarala različite slike u umu Pavlovih slušatelja. Vjernici Židovi povezali su Crkvu s izrael-skom poviješću i veličanstvenim Hramom u Jeruzalemu, središtem hebrejske religije i kulture. Vjernici iz poganstva izvan Palestine mo-žda su na umu imali poganske grčko-rimske hramove, kao što je bio hram posvećen bogu Apolonu. Bez obzira na to, svi su razumjeli Pa-vlovu poruku o Crkvi. Stari bliskoistočni hramovi imali su određene zajedničke odlike i simbolizam. Hramovi su građeni od najboljih ma-terijala jer su prvenstveno bili božansko prebivalište. Iako Bog nije mogao biti ograničen na građevinu, prisutnost Njegovog Hrama pru-žala je sigurnost da Bog prebiva među svojim narodom kao što je obećao. Budući da je Bog prebivao u Hramu, Hram je bio svet i bio je

mjesto susreta Boga i Njegovog naroda. Prisutnost Hrama također je ukazivala na Božju silu i snagu. Bila je to potvrda da je Bog zainteresiran za pitanja koja su se ticala Njegovog naroda i da je uključen u njih.

Crkva, kao i hram, mora biti odgovarajući predstavnik Boga koji u njoj boravi. Zato je pozvana da odražava Njegov karakter. Iako je svaki vjernik pozvan da predstavlja Boga, odražavanje Božjeg karaktera od strane Crkve kao cjeline pruža snažnije svjedočanstvo svijetu koji promatra. Ujedinjena Crkva pokazuje i Božji karakter i Njegovu silu. Šteta nanesena ujedinjenom prikazivanju Božjeg karaktera uništava Božji hram time što smanjuje njegovu svrhu i ulogu.

Razmislite: Kako je Božja prisutnost vidljiva u Njegovoj Crkvi? Na koje se načine uloga hrama Duha Svetoga ugrožava uništavanjem crkvenog jedinstva? Pavao upozorava da će Bog uništiti onoga tko uništi hram. Zašto je kazna za to uništenje tako stroga?

3. Kristovo tijelo

(Prisjetite se u razredu sljedećeg teksta: 1. Korinćanima 12,12-26.)

Usporedbama s tijelom služili su se pojedini grčko-rimski političari, kao što Menenije Agripa, u želji da naglase jedinstvo države; tako Pavlovo spominjanje ove metafore u nastojanju da ilustrira jedinstvo nije bilo novo. Međutim, Pavlovo tumačenje ove metafore razlikovalo se od Menenijevog. Političar je smatrao da se jedinstvo ostvaruje kada niže klase uvide svoj položaj u hijerarhiji i pokore se vlasti vladajućih patricija. Pavao je, s druge strane, ohrabrivao Crkvu da poštuje slabe i manje vidljive članove tijela, koji su bili podjednako potrebni za službu Crkve. Raznolikost vjernika Crkve trebala je biti prihvaćena zato što je Bog osobno uredio različite udove i uloge. Istu važnost u Pavlovoj slici tijela ima međusobna povezanost svih udova. Svakom udu potrebni su drugi udovi i svaki je pod utjecajem uspjeha i neuspjeha drugih.

Razmislite: Pavlovo gledište tijela kosilo se s gledištima političara onog vremena. Na koji je način usporedba s tijelom i danas izazov stavovima i vrijednostima našeg društva?

TREĆI KORAK: Primijenite!

Samo za učitelje: U svakoj slici crkvenog jedinstva o kojima smo proučavali u ovoj pouci upućuje se na određenu Osobu Božan-

stva. Pomozite učenicima da shvate središnju ulogu našeg odnosa prema Ocu, Sinu i Duhu Svetome u ostvarivanju jedinstva.

Za primjenu:

1. Slika Božjeg naroda poziva nas da prepoznamo svoj identitet u Bogu. Kako je naš identitet u Bogu povezan s jedinstvom? Mi često tražimo svoj identitet na druge načine, kao na primjer u etničkoj pripadnosti. Koji identitet naglašavate prije nego što drugima otkrijete svoj identitet u Bogu? Ugrožavaju li ovi dodatni identiteti ili obilježja jedinstvo u Crkvi?

2. Kako gledanje na druge ljude kao članove Kristovog tijela utječe na vaš odnos prema njima? Kako to utječe na vaš odnos prema sebi i svojoj vrijednost?

Aktivnost: Napišite zahvalnicu za darove ili službu nekom vjerniku crkve koji obično ne dobiva priznanja.

ČETVRTI KORAK: Budite kreativni!

Samo za učitelje: Ova aktivnost razmatra načela koja nalazimo u metaforama o kojima smo proučavali ovoga tjedna i primjenjuje ih na nov način. Stvara svijest o važnosti prenošenja načela iz Pisma na način koji se lako može razumjeti u svakoj kulturi i vremenskom razdoblju u povijesti.

Aktivnosti: Novozavjetni pisci služili su se slikama koje su čitatelji lako mogli shvatiti. Židovski slušatelji mogli su zamisliti Hram. Znali su njegovu važnost i naslijeđe. Slično tome, većina slušatelja bila je upoznata s radom pastira i njihovim odnosom prema ovcama. Međutim, mi danas mnogo teže možemo razumjeti ove slike. Pronađite odgovarajuće metafore crkvenog jedinstva u 21. stoljeću koje će lakše biti shvaćene u vašoj kulturi. Zatim izaberite jednu od tih slika i napišite priču u kojoj ćete naglasiti kako Crkva treba djelovati.

Kada dođe do sukoba

Ključni tekst: Djela 11,17.

Učenik će

Znati: Objasniti će načela koja je prva Crkva primjenjivala u rješavanju unutarnjih sukoba.

Osjećati: Shvatit će da unutarnji sukobi potkopavaju jedinstvo i svjedočenje Crkve.

Činiti: Tražit će vodstvo Duha Svetoga i Pisma kada dođe do rasprave.

Smjernice za poučavanje

I. Znati: Načela rješavanja sukoba

A. Što je bilo u osnovi sukoba s kojima se suočila prva Crkva?

B. Koja načela rješavanja sukoba uočavamo u svim raspravama o kojima proučavamo u ovoj pouci? Postoje li načela koja su jedinstvena za pojedine primjere? Objasnite.

C. Koji su čimbenici doprinijeli uspjehu apostola u pokušajima da riješe sukob?

II. Osjećati: Štititi svjedočanstvo Crkve

A. Često se crkveni sukobi dugo zanemaruju. Zašto je važno brzo rješavati crkvene sukobe, i zašto?

B. Što u svakom primjeru sukoba pokazuje da su bili ugroženi jedinstvo i svjedočenje Crkve?

III. Činiti: Vodstvo Duha Svetoga

A. Kako nas Duh Sveti može voditi dok danas pokušavamo riješiti sukobe?

B. Što možemo učiniti da naše sklonosti ne stanu na put vodstvu Duha Svetoga?

Sažetak: Sukobe vezane za odnose i teološka pitanja, s kojima se suočila prva Crkva, crkveni vođe brzo su riješili pokoravajući se apostolskom nauku i prepoznajući vodstvo Duha Svetoga.

PRVI KORAK: Motivirajte!

Naglasite tekst: Djela 15,1-22.

Ključno načelo duhovnog rasta: Iako je sukobe najbolje izbjeći, naša reakcija na sukobe u Crkvi pruža priliku vjernicima da prepoznaju vodstvo Duha Svetoga i da rastu zajedno.

Samo za učitelje: Sukob i teološko neslaganje stalna su karakteristika kršćanske Crkve u prošlosti. Međutim, pregled povijesti pokazuje da iz situacija koje unose razdor mogu proizići pozitivni rezultati. Dok razmatrate sljedeći izvještaj, pomozite učenicima da prepoznaju da do rasta dolazi kada neslaganje potakne Crkvu na proučavanje Svetog pisma.

Uvodni razgovor: Marcion je bio kršćanin iz drugog stoljeća koji je zbog svojih vjerovanja o Bogu došao u neposredan sukob s Crkvom. On je razdvojio Isusa i Njegovog Oca iz Starog zavjeta jer nije mogao pomiriti Boga pravde s Bogom ljubavi. Također je poricao da je Krist bio čovjek i tvrdio da nije patio na križu. U skladu sa svojim vjerovanjima o Bogu, sastavio je zbirku spisa koje je smatrao poticajnim i korisnim za kršćanina. Hebrejsko pismo nije smatrao korisnim, tako da je svoj kanon sastavio od izabranih Pavlovih poslanica i Evanđelja po Luki. Kao odgovor na Marcionovu teologiju, crkveni učenjaci upotrijebili su hebrejsko Pismo i spise apostola da objasne Božji karakter i Njegovu narav, posebno pokazujući da Bog može biti i pravedan i pun ljubavi. Marcionova teologija pomogla je Crkvi da uvidi da je kršćanima i dalje potrebno hebrejsko Pismo i da trebaju utvrditi koji su kršćanski spisi nadahnuti i koje treba smatrati Pismom.

Za razgovor: Izvještaj o Marcionu pokazuje da sukobi, čak i krivovjerja, mogu pružiti Crkvi priliku da proučava i razjasni svoja vjerovanja. Kako je Crkva adventista sedmoga dana izrasla kao rezultat sukoba i teoloških neslaganja? Možete li se sjetiti sukoba nakon kojih Crkva nije rasla? Što mislite, zašto su pojedini događaji doveli do rasta, dok su drugi podijelili Crkvu?

DRUGI KORAK: Istražite!

Samo za učitelje: Dok proučavate izvještaje o sukobu u Djelima apostolskim, pomozite razredu da shvati zašto su apostoli bili uspješni

u rješavanju sukoba. Usredotočite se prvenstveno na ulogu Duha Svetoga i kako možemo nadvladati svoje sklonosti.

Biblijski komentar

1. Traženje rješenja

(Prisjetite se u razredu sljedećih tekstova: Djela 6,1-6; 11,1-18; 15,1-22.)

Može nas iznenaditi što je sukob izbio toliko brzo nakon osnivanja kršćanske Crkve, ali činjenica je da gdje su ljudi, tamo postoji i mogućnost za pojavu sukoba. Sukobi u prvoj Crkvi obuhvaćali su teološke dileme i trzavice u međusobnim odnosima zbog različitog podrijetla onih koji su prihvatili Krista. Apostoli nisu zanemarili sukobe u svojoj sredini. Počeli su ih rješavati kako ništa ne bi osujetilo poslanje Crkve. U njihovom pristupu sukobu možemo zapaziti nekoliko važnih načela.

1. O problemima se otvoreno govorilo. Često se sukobi zaneamaruju u nadi da će sami od sebe nestati. Treba priznati da sukobi postoje i brzo ih rješavati.

2. Za rješavanje problema bio je određen jedan čovjek ili više ljudi. Izabrani pojedinci uživali su ugled i povjerenje zajednice.

3. Bili su saslušani izvještaji i mišljenja objiju strana.

4. Proučavalo se Pismo. Na primjer, na saboru u Jeruzalemu vođe su razmatrali Mojsijev zakon koji je govorio o obrezanju, i spise proroka koji su prorekli da će biti vjernika iz poganstva.

5. Bili su prikazani dokazi Božjeg vodstva i za njim se težilo.

Konačno je bila priopćena odluka uz obrazloženje zašto je donesena. Kada to nisu mogli činiti vođe koji su donijeli odluku, poruku su prenosili pojedinci kojima je Crkva ukazivala povjerenje. Postupajući na ovakav način, bile su izbjegnute velike podjele, a pokazana je razvidnost i odgovornost.

Razmislite: Mogu li se sva ova načela primijeniti u 21. stoljeću? Objasnite. Koja od prethodnih načela izazivaju najveće poteškoće u pokušaju rješavanja sukoba? Zašto mislite da načelo koje ste izdvojili izaziva najveće probleme?

2. Slijediti vodstvo Duha Svetoga

(Prisjetite se u razredu sljedećeg teksta: Djela 11,12-17.)

Duh Sveti ima istaknutu ulogu u izvještaju o Petru i Korneliju i saboru u Jeruzalemu. Petar je bio svjestan da Bog priprema put za njegov susret s Kornelijem. On bilježi: "Tada mi reče Duh da pođem

ne promišljajući” (Djela 11,12), a nakon što je Duh Sveti bio vidljivo izliven na pogane, Petar je zaključio: “Ako im je, dakle, Bog dao isti dar kao i nama kad smo prigrlili vjeru u Gospodina Isusa Krista, tko sam bio ja da to mognem zabraniti Bogu?” (Djela 11,17) Iako je vidljivo očitovanje sile Duha Svetoga pružilo nepobitan dokaz Božjeg vodstva, Petar je već prepoznao da ga Bog vodi Korneliju. Slično tome, na saboru u Jeruzalemu Jakov je prepoznao da se Božja ruka umiješala kako bi pokazala da odobrava prisutnost vjernika iz poganstva. Apostoli su bili čvrsto uvjereni da ih je Duh Sveti vodio u istini, kao što je Isus obećao prije svoje smrti (Ivan 16,13.14).

Razmislite: Kako je Petar znao da ga Duh vodi prije nego što je vidio vidljivu potvrdu djelovanja Duha? Apostol je bez oklijevanja sledio vodstvo Duha. Kako vi reagirate kada vjerujete da vas Bog vodi da nešto učinite?

3. Promjena shvaćanja

(Prisjetite se u razredu sljedećih tekstova: Djela 15,1.2.13-20; 11,18.)

Slijediti vodstvo Duha nije uvijek lako. Izlažemo se riziku da odbacimo svoje uvriježene zamisli, da priznamo da smo pogriješili, da prilagodimo svoj život Božjim planovima. Ovo prilagođavanje osobito je teško u sukobima zato što osjećamo potrebu da sačuvamo svoj obraz. U Djelima apostolskim vjernici iz judaizma morali su se odreći čvrsto uvriježenih vjerovanja o obrezanju i poganima, što se ticalo same biti njihovog identiteta. Protivljenje je bilo očekivano; pa ipak Luka bilježi da su vjernici, kada su čuli cijeli izvještaj o tome kako se Duh Sveti izlio na pogane, shvatili da je sve to vodio Bog (Djela 11,18). Vidljivo Božje prihvaćanje pogana olakšalo je promjene u crkvenoj praksi.

Razmislite: Zašto je skupina na putu u Jeruzalem u 15. poglavlju Djela apostolskih odvojila vrijeme da stanovnicima Fenicije i Samarije ispriča o obraćenju pogana? Što mislite, zašto je Petar potvrdio mišljenje da je Bog izabrao pogane? Jesu li postojali još neki čimbenici osim vidljive prisutnosti Duha Svetoga koji su pomogli prvoj Crkvi da prihvati činjenicu da vjernici ne moraju postati Židove prije nego što će postati kršćani?

TREĆI KORAK: Primijenite!

Samo za učitelje: Iako se ova pouka bavila crkvenim, a ne osobnim sukobima, vjernici su neizbježno bili pod utjecajem raširenih sukoba u Crkvi. Ovaj odjeljak govori o tome kako su vjernici reagirali kada su se našli usred sukoba. Potaknite vjernike da ispitaju svoje kulturološke sklonosti i traže Božju volju kada dođe do neslaganja.

Za primjenu:

1. Kako vi reagirate kada se pojavi neki sukob? Pridružujete li se raspravi ili činite sve da izbjegnute sukob? Kako trebate reagirati kada sukob izbije u crkvi?

2. Kako možemo utvrditi Božju volju usred neslaganja?

3. Zbog načina na koji su prvi kršćani razumijevali svoje hebrejsko naslijeđe, nisu razumjeli da pogani mogu biti dio Crkve. Kako naša kultura može spriječiti prepoznavanje Božjeg vodstva ili kako može utjecati na naše tumačenje Pisma? Molite se da vam Bog pomogne da prepoznate svoje sklonosti koje vas ometaju u tumačenju Pisma.

ČETVRTI KORAK: Budite kreativni!

Samo za učitelje: Odjeljak s aktivnostima sadrži prijedloge za širenje ključnih misli iz pouke. Svaka aktivnost ukazuje na važnost prepoznavanja Božjeg vodstva u Crkvi.

Aktivnosti:

1. Povedite razgovor s mladima u Crkvi ili pripremite prezentaciju o tome kako kršćanin može prepoznati Božje vodstvo u svojem životu i Crkvi.

2. Izvedite kao razred uprizorenje u kojem ćete pokazati da ste shvatili kako je prva Crkva rješavala sukobe.

Jedinstvo u vjeri

Ključni tekst: Hebrejima 9,11.12.

Učenik će

Znati: Uočiti će doprinos osnovnih adventističkih doktrina adventističkom identitetu i jedinstvu u Kristu.

Osjećati: Cijenit će biblijsku istinu koja ujedinjuje.

Činiti: Dopustit će Duhu Svetom da utječe na njegov svakidašnji život.

Smjernice za poučavanje

I. Znati: Identitet, istina i jedinstvo

A. Kako osnovni elementi Evanđelja doprinose konceptu crkvenog jedinstva?

B. Koje doktrine čine srž adventističkog vjerovanja? Što vas je navelo da izaberete upravo te doktrine?

C. Razmotrite svaku doktrinu za koje vjerujete da je srž adventističkog identiteta. Kako one mogu utjecati na jedinstvo Crkve?

II. Osjećati: Prednosti zajedničke poruke

A. Što mislite, zašto je Bog u Pismu otkrio posebne detalje i o drugim temama, ne samo o sebi?

B. Kakva je vrijednost postojanja ljudi koji njeguju važne doktrine utemeljene na Bibliji?

III. Činiti: Usvajanje istine

A. Zašto je važno da istina bude potpuno usvojena?

B. Kako usvojena istina utječe na naš način života?

C. Koje korake trebate poduzeti da bi ovo postala stvarnost u vašem životu?

Sažetak: Adventistički kršćani prepoznaju središnju ulogu Kristove smrti i uskrsnuća u spasenju i kršćanskom jedinstvu. Oni također razumiju da je Bog otkrio u Pismu što je važno u našem odnosu

prema Bogu i drugim ljudima. Ova vjerovanja određuju naš identitet i našu misiju.

PRVI KORAK: Motivirajte!

Naglasite tekst: Djela 4,10-12.

Gljučno načelo duhovnog rasta: Kršćanska vjerovanja nisu samovoljne teorije koje kršćanin mora prihvatiti. Umjesto toga, to su smjernice za život koje utječu na odnose između kršćanina, Boga i drugih ljudi. Samim tim naša vjerovanja oblikuju naše jedinstvo u vjeri.

Samo za učitelje: Pismo ne izjednačava jedinstvo s jednouljem. Međutim, ono ukazuje da kršćani trebaju držati određena vjerovanja i upućuje na to da jedinstvo koje se razvija šalje važnu poruku svijetu. Uvodni razgovor treba pomoći učenicima u razredu da shvate da katkad skupina može postići više nego pojedinac.

Uvodni razgovor: U mnogim sportskim događajima publika stvara efekte koje jedna osoba ne bi mogla. Na primjer, gledateljima su na jednom događaju dali velike četvrtaste kartone u različitim bojama. Rečeno im je da ih u određenom trenutku tijekom programa podignu visoko iznad glave. Kartoni u obliku kvadrata zajedno su oblikovali poruku ili simbol koji su mogli vidjeti milijuni gledatelja širom svijeta.

Radeći zajedno, publika je mogla postići ono što pojedinac nije mogao učiniti sam. Bog je pozvao Crkvu da zajedničkim radom pošalje poruku mnogo snažniju od one koju bismo sami mogli prenijeti. Kada se ujedini u istini kakva je u Isusu i usredotočimo se na misiju Crkve, na izuzetan način pokazujemo svijetu preobražavajuću silu Evanđelja.

Pitanja za razgovor: Jeste li kada radili zajedno s drugima da biste postigli nešto što sami niste mogli? Što ste postigli? Kako je izgledalo raditi u timu? Koji su stavovi bili ključni za izvršenje ovog zadatka?

DRUGI KORAK: Istražite!

Samo za učitelje: U ovom ćemo odjeljku pokušati utvrditi povezanost između doktrina i njihove primjene na jedinstvo Crkve, istražujući kako doktrine utječu na odnose i identitet.

Biblijski komentar

1. Jedinstvo i Evanđelje

(Prisjetite se u razredu sljedećeg teksta: Djela 4,8-12.)

Glavna kršćanska vjerovanja odnose se na Isusa. Njegovo utjelovljenje, život, smrt, uskrsnuće i služba u nebeskom Svetištu svjedoče o Božjoj želji da bude u zajednici sa svojim stvorenjima. Isus je postao Pomiritelj koji je ovu zajednicu učinio mogućom. Umro je na križu da bi otklonio posljedice grešnih postupaka ljudskog roda. Međutim, posljedice Njegove smrti obuhvaćaju više od pomirenja s Bogom. Kada smo sjedinjeni s Kristom krštenjem, sjedinjeni smo i međusobno: zato Pavao može tvrditi da je Isusova smrt srušila zid koji je razdvajao ljude (Efežanima 2,14). Dalje, kada smo pomireni s Bogom, pozvani smo da se pomirimo jedni s drugima. Crkveno jedinstvo moguće je samo zahvaljujući Isusovoj smrti.

Razmislite: Na koje je načine Isusova smrt srušila zid koji je razdvajao ljude? Kako vaša sjedinjenost s Kristom utječe na vaš odnos prema drugim vjernicima?

2. Jedinstvo i istina

(Prisjetite se u razredu sljedećeg teksta: Matej 25,1-13.)

Pismo poziva Crkvu da bude ujedinjena i da se istodobno čvrsto drži istine. Ovo nas dovodi u nedoumicu. Istina je po svojoj naravi isključiva. Težnja za istinom podrazumijeva odbacivanje zablude i čistoću. Prema tome, istina se može smatrati selektivnom i isključivom. S druge strane, jedinstvo je po svojoj naravi sveobuhvatno. Zato se u razgovorima o jedinstvu često naglašava jedinstvo na račun istine ili istina na račun jedinstva. Kako onda rješavamo ovu napetost i težimo istini i jedinstvu? Dio rješenja možemo pronaći proučavajući što Biblija kaže o istini.

Novi zavjet iznosi važne pojedinosti o naravi i ulozi istine. Kao što smo zapazili, u njemu se Isus poistovjećuje s istinom, (Ivan 14,6; 18,32.37), ali se i Božja riječ (Ivan 17,17), Zakon (Rimljanima 2,20), Evanđelje (Efežanima 1,13), apostolski nauk (2. Solunjanima 2,13-15) i zdravi nauk prepoznaju kao istina (2. Timoteju 4,2-4). To, međutim, nije nešto s čim se slažemo samo intelektualno. Istina mora biti usvojena dovodeći do promjene u našem ponašanju. Spoznaja da Isus uskoro dolazi nema koristi ako ona ne promijeni način na koji živimo i ne potakne nas da se pripremimo za Njegov dolazak. Slično tome,

Ivan ukazuje da ne poznajemo istinu (1. Ivanova 2; 3) ako naš život ne zrači ljubavlju prema drugima. Ako istina ostane izvana i prihvatimo je samo razumski, uvijek će postojati sukob između istine i jedinstva. Ali kada istina uz pomoć Duha Svetoga biva usvojena, ona utječe na naš odnos s Bogom i s ljudima oko nas i tako pomaže Crkvi u težnji da ostvari jedinstvo.

Razmislite: Kako usporedba o deset djevica ukazuje na potrebu za usvajanjem istine? Kako se istina usvaja? Zašto je lakše da istina ostane izvana? Na koje posebne načine vjerovanja o kojima smo pričavali u pouci za ovaj tjedan utječu na vaš odnos s Bogom i s drugima?

3. Jedinstvo i adventističke doktrine

(Prisjetite se u razredu sljedećih tekstova: Izlazak 20,8-11; 1. Korinćanima 15,51-54.)

Istina ne utječe na jedinstvo samo putem unutarnje promjene. Ona također stvara zajednički identitet i svjedočanstvo. Naš identitet najprije počiva u Kristu i onome što je učinio za nas, ali i temeljna vjerovanja formiraju naš zajednički identitet kao adventista sedmoga dana. Ova temeljna vjerovanja u koja su vjerovali pioniri Crkve bila su im otkrivena u Pismu pod vodstvom Duha Svetoga. Ta vjerovanja posjeduju potencijal da nas ujedine u razumijevanju Boga i nas samih. Priznajući, na primjer, sedmi dan subotu, ujedinjeni smo u priznanju da Bog upravlja svemirom, a samim tim i vremenom. Time se podsjećamo da smo samo stvorenja koja ovise o Njemu. Budući da je subota i spomenik otkupljenja, sjedinjujemo se i u priznanju i sjećanju da spasenje nije naše djelo, već Kristovo. Kristova služba u nebeskom Svetištu ujedinjuje nas tako što priznajemo svoju stalnu potrebu za Božjom milošću, dok nas istodobno uvjerava da možemo doći pred Boga. Naše razumijevanje stanja mrtvih sjedinjuje nas u prepoznavanju naše ograničenosti i ovisnosti o Bogu za svaki dah života, dok nas razumijevanje Isusovog uskrsnuća i ujedinjuje u nadi u Njegov drugi dolazak i vječnost koju ćemo provoditi s Bogom ljubavi i milosti. Ove doktrine zajedno ne samo da doprinose našem identitetu kao adventističkih kršćana, već nas podsjećaju i na činjenicu da smo grešna bića koja imaju istu potrebu za Kristom i nadu u Njega.

Razmislite: Zašto je važan zajednički identitet? Kako on utječe na misiju Crkve? Kako identitet koji imamo zahvaljujući ovim vjerovanjima sprečava oholost ili isključivost? Na koje nas još načine dok-

trine o kojima proučavamo ovoga tjedna ujedinjaju u razumijevanju Boga i nas samih?

TREĆI KORAK: Primijenite!

Samo za učitelje: Istina i doktrina često se promatraju kao apstraktne tvrdnje koje svaki razgovor o istini i jedinstvu čine više filozofskim nego praktičnim. Međutim, doktrine nisu ni apstraktne ni proizvoljne. One utječu na naš odnos s Bogom i s ljudima oko nas. Naglasite praktičnu stranu doktrina i kako živa istina može izgledati u životu kršćanina.

Za primjenu:

1. Ako je naš izvor jedinstva život u Kristu, zašto naša vjerovanja utječu na jedinstvo koje prikazujemo svijetu?

2. Što kristocentrično jedinstvo govori o načinu na koji se ophodimo prema onima koji se ne slažu s nama u teološkom smislu?

3. Kako činjenica da je Isus Istina može utjecati na način na koji razumijemo istinu i jedinstvo?

4. Što znači živjeti po istini kakva je u Isusu? Kako takav život utječe na jedinstvo? Izaberite jedno vjerovanje i objasnite kako ono utječe na naš život u Isusu.

5. Koja vam je doktrina Crkve adventista sedmoga dana najviše pomogla da se ujedinite s ostalim vjernicima? Kako se to ostvarilo?

ČETVRTI KORAK: Budite kreativni!

Samo za učitelje: Mnogi vjernici razmišljaju o doktrinama samo kada proučavaju teme za krštenje ili kada pohađaju misionarski program koji vodi njihova mjesna crkva. Pomozite učenicima da uvide važnost pomnijeg razmatranja doktrina imajući u vidu živu istinu kakva je u Isusu i ispunjavanje naloga da pokažu jedinstvo svijetu.

Aktivnost: Donesite u razred 28 osnovnih vjerovanja. Svaku pojedinu doktrinu pažljivo proučite, pri čemu posebno naglasite što ta vjerovanja otkrivaju o Bogu, kako trebamo živjeti u skladu s njima u svakidašnjem životu i kako doprinose jedinstvu Crkve.

Najuvjerljiviji dokaz

Ključni tekst: Efežanima 5,1.2.

Učenik će

Znati: Shvatit će da njegov odnos prema drugim ljudima pruža najuvjerljiviji dokaz o jedinstvu Crkve.

Osjećati: Osjetit će potrebu da preispita narav i utjecaj svojih odnosa s drugima.

Činiti: Tražit će Boga da djeluje u njegovom životu i preko njega kako bi pružio svjedočanstvo o istinitosti Evanđelja.

Smjernice za poučavanje

I. Znati: Vidljivo jedinstvo

A. Zašto jedinstvom u doktrini ne možemo pokazati jedinstvo svijetu?

B. Kako naš način života i odnosi s drugima svjedoče o našoj vjernosti Isusu?

C. Kako vidljivo jedinstvo aktivno prikazuje Božju silu?

II. Osjećati: Potreba za preispitivanjem

A. Kako su postupci druge osobe na pozitivan i na negativan način utjecali na vaše duhovno putovanje?

B. Kako biste ocijenili svoje svjedočenje svojim identitetom u Kristu?

C. Zašto pomirenje stvara snažne osjećaje u onima koji se mire i u onima koji to pomirenje promatraju?

III. Činiti: Stav prema drugima

A. Koje područje u vašem životu Bog treba promijeniti da biste pružili pozitivno svjedočanstvo svijetu?

B. Trebate li prihvatiti službu pomirenja u svojim odnosima?

Sažetak: Vidljivo jedinstvo izrasta iz novog identiteta koji primamo kada izražavamo vjeru u Kristovo djelo spasenja. Način na koji živimo i ophodimo se prema drugima pokazuje realnost jedinstva i

pruža uvjerljivi dokaz o Božjem karakteru i Njegovoj preobražavajućoj sili.

PRVI KORAK: Motivirajte!

Naglasite tekst: Efežanima 2,13-16.

Ključno načelo duhovnog rasta: Kada kršćani ostvaruju svoj identitet u uskrsnom Kristu, pružaju uvjerljivo svjedočanstvo o Božjoj ljubavi i sili.

Samo za učitelje: Na početku ove pouke pomozite učenicima da prepoznaju koliko je važno što ljudi zapažaju u njihovom životu. Naglasite kako naše riječi i djela utječu na sliku Boga kod drugih ljudi i na našu zajednicu s Njim.

Uvodni razgovor: Julija je bila posvojena kao beba. Smještena je u dom u kojem je bila pažena i voljena. Vremenom je izrasla u ljubaznu, obzirnu kršćanku. Jako je voljela obitelj koja ju je posvojila. Ipak, kada je odrasla, poželjela je otkriti više o svojoj pravoj majci i rodbini. Podnijela je molbu za dobivanje podataka o svojoj majci kako bi mogla stupiti u kontakt s njom. Bila je sretna kada je primila informacije koje je tražila. Prije nego što se susrela s majkom i drugim rođacima, Julija je poslala fotografije i pisani dokaz da je u krvnom srodstvu s njima. Međutim, ovo je postalo nevažno kada je osobno upoznala svoju rodbinu. Samo jedan pogled bio je dovoljan da bez sumnje shvate kako je ona dio njihove obitelji. Njezina nova braća i sestre bili su oduševljeni sličnošću između Julije i njezine majke. Ne samo da je izgledala kao majka, već je imala i istu posebnost u ponašanju. Julijina sličnost s majkom bila je najuvjerljiviji dokaz da je ona doista dio te obitelji.

Na sličan način novozavjetni pisci govore da su jedinstvo i ljubav kršćana najuvjerljiviji dokaz njihove povezanosti s Kristom. Naš izgled i ponašanje odaje našu povezanost s Njim više od bilo kojeg drugog dokaza.

Pitanja za razgovor: Čemu više vjerujete — djelima ili pisanom dokazu? Zašto? Kakve ste zaključke donijeli o ljudima na osnovi njihovih riječi i postupaka? Jesu li vaši zaključci bili ispravni?

DRUGI KORAK: Istražite!

Samo za učitelje: Ovaj odjeljak bavi se životom u Božjem kraljevstvu koji prikazuje Božju silu. Ističe povezanost između djela i našeg identiteta u Kristu. Dok u razredu razgovarate o pouci, naglasite da vidljivo jedinstvo nije naša zasluga, već Kristova. Mi smo samo pozvani da živimo u skladu s identitetom koji nam je dan u Kristu.

Biblijski komentar

1. Novi identitet

(Prisjetite se u razredu sljedećeg teksta: Efežanima 2,13-16.)

Kao što je u ovom tromjesečju već bilo spomenuto, crkveno jedinstvo ovisi o Kristovoj smrti i uskrsnuću zahvaljujući kojima smo postali novo stvorenje, pomireni s Kristom, i dobili smo novi identitet u Njemu. Poziv upućen vjernicima da pokažu jedinstvo nije, prema tome, izazov da učine nešto naizgled nemoguće, već “poziv da ostvare identitet koji nam se besplatno daje kada pokorimo svoj život Kristu”. (Gregory A. Boyd, “Living In, and Looking Like Christ”, *Servant God: The Cosmic Conflict Over God’s Trustworthiness* [Loma Linda, Calif.: Loma Linda University Press, 2013.], str. 410) Samo kada ostvarimo svoj identitet u Kristu, možemo pružiti dokaz u prilog Evanđelju i Božjoj moćnoj sili.

2. Pomireni s Bogom

(Prisjetite se u razredu teksta: 2. Korinćanima 5,17-21.)

Biblijsko pomirenje odnosi se na obnovu odnosa između prethodno neprijateljski ili svadalački raspoloženih pojedinaca. Iako su ljudi odgovorni za neprijateljstvo i otuđenje u svojem odnosu s Bogom, Isus nas je pomirio s Bogom tako što je uklonio glavni uzrok neprijateljstva u tom odnosu. Kao naša Zamjena, preuzeo je kaznu za grijeh koju je propisivao Zakon. Boga, prema tome, treba smatrati Začetnikom i Središtem pomirenja. Pošto je Bog pomirio sav ljudski rod sa sobom preko Krista i dao ljudima novi život, Pavao poziva Korinćane da ostvare novi identitet i pomire se s Bogom. Oni trebaju nastaviti službu pomirenja u konkretnim situacijama u svakidašnjem životu. Pavao očekuje da će Korinćani raširiti poruku o pomirenju i da će rod pomirenja biti otkriven onima koje susreću na svojem kršćanskom putu. U nedostatku vidljivog dokaza da su pomireni s Bogom i time ostvarili novi identitet, Pavao postavlja pitanje jesu li Korinćani doista prihvatili pomirenje koje im je Bog omogućio. On ih zato poziva da se “pomire s Bogom” (2. Korinćanima 5,20).

Razmislite: Koja je razlika između pomirenja i opravdanja? Na osnovi čega Pavao opravdano dovodi u pitanje posvećenost Korinćana Bogu i pomirenje koje im je Bog pružio? Koji je vidljivi pokazatelj pomirenja?

3. Živjeti u skladu s vrijednostima kraljevstva

(Prisjetite se u razredu sljedećih tekstova: Efežanima 4,25-5,2; Rimljanima 14,1-6.)

Živjeti kao građanin Božjeg kraljevstva znači više od pomirenja. To uključuje novi način života koji je korjenito drugačiji od putova ovoga svijeta jer se temelji na drugačijim vrijednostima. Kršćani su pozvani da prihvate način života koji odlikuje ljubav, milosrđe i milost. Pavao objašnjava da moramo ostaviti svoj stari život da bismo živjeli u skladu s novim identitetom u kraljevstvu, koji je “stvoren na sliku Božju u istinskoj pravednosti i svetosti” (Efežanima 4,24). Ovaj novi život treba pratiti obnova uma, u kojem se naši stavovi i prioriteti mijenjaju.

“Crkva se poziva da bude izraz drugačijeg društva. ... Mjesto na kojem vladaju obrnuti prioriteti Blaženstava: gdje je služba važnija od položaja, gdje poniznost pobjeđuje uzdizanje samog sebe, gdje se izražava ljubav umjesto požude, gdje suradnja zamjenjuje nadmetanje.” (Lowell Cooper, “Doing Justice, Loving Mercy — in the End Time”, *Do Justice: Our Call to Faithful Living* [Warburton, Victoria: Signs Publishing Company, 2014.], str. 86) Život u skladu s novim identitetom i novim prioritetima usmjerava pozornost na Evanđelje. Sklad i jedinstvo koji nastaju kada služba zamijeni iskorištavanje drugih zbog sebičnih ciljeva i kada poniznost zamijeni ponositost zbog osobnih postignuća i položaja, toliko su suprotni postojećoj kulturi da pružaju dokaz o Božjoj sili u promjeni života.

Razmislite: Zašto je važno da naš identitet kao građana Božjeg kraljevstva bude praćen obnovom uma? Koliko je vaša crkva uspješna u predstavljanju drugačijih vrijednosti Božjeg kraljevstva?

TREĆI KORAK: Primijenite!

Samo za učitelje: Ovaj odjeljak potiče učenike da razmisle o tome odražava li njihov život i crkva identitet u Kristu i pružaju li prema tome dokaz o Božjoj sili u svojem životu.

Za primjenu:

1. U čemu je razlika između poruke o pomirenju i službe pomirenja?

2. Mnoga istraživanja pokazuju da se djela i ponašanje Crkve malo razlikuju od društva koje je okružuje. Što mislite, zašto ne postoji veća razlika? Što možete zaključiti iz te činjenice?

3. Na koje praktične načine možete pokazati da ste pomireni s Bogom? Kome vas Bog poziva da ovoga tjedna покажете život kakav vlada u kraljevstvu? Što trenutаčno svjedočite drugima svojim riječima i djelima?

4. Koje vam je odlike života u kraljevstvu, o kojima smo razgovarali u ovoj pouci, najteže pokazati u životu? Kako Pavlovo upućivanje na činjenicu da nas nagoni Kristova ljubav utječe na vaše stavove i pobude?

ČETVRTI KORAK: Budite kreativni!

Samo za učitelje: Sljedeće aktivnosti nude mogućnosti članovima razreda da se usredotoče na jedno područje u svojem životu u kojem, kako su tijekom ovoga tjedna utvrdili, nisu uspjeli ljudima oko sebe pružiti svjedočanstvo o svojem identitetu.

Aktivnosti:

1. Odredite jednu osobinu vašeg starog identiteta iz 4. poglavlja Poslanice Efežanima koja se nastoji ponovno uvući u vaš život (laž, krađa, gnjev, ružne riječi...). Zatim utvrdite osobinu koja je prema Pavlu treba zamijeniti. Pronađite nekoliko tekstova o osobini koja treba zamijeniti vašu slabost i napišite je na kartici koju možete ponijeti sa sobom. Razmišljajte o tome nekoliko puta dnevno tijekom sljedećeg tjedna. Na kraju tjedna zabilježite što vam je Bog rekao o vašoj slabosti i što trebate učiniti.

2. Navedite praktične primjere obraćanja koje kršćani prema Pavlovim riječima trebaju prakticirati. Za početak možete proučiti misli u sljedećim tekstovima: 1. Solunjanima 5,11; Hebrejima 3,13; 2. Korinćanima 13,11. Izaberite jedan od ovih primjera i razmislite kako ga možete primijeniti ovoga tjedna u svojem domu, na radnom mjestu i u širem krugu prijatelja.

3. Isplanirajte dvije zajedničke aktivnosti u kojima ćete služiti drugima i pokazati brigu prema nekome u vašoj crkvi ili zajednici.

Jedinstvo i narušeni odnosi

Ključni tekst: Efežanima 4,26.

Učenik će

Znati: Utvrdit će koje su osobine nužne za održavanje i izlječenje odnosa.

Osjećati: Uvidjet će utjecaj narušenih odnosa na duhovni rast i crkveno jedinstvo.

Činiti: Posvetit će se pružanju milosrđa i opraštanja u odnosima s drugima.

Smjernice za poučavanje

I. Znati: Nužnost zdravih stavova

A. Što iz izvještaja o Pavlu, Barnabi i Ivanu Marku saznajemo o važnosti stavova u zdravim odnosima?

B. Koji još biblijski izvještaji ukazuju na važna načela zdravih odnosa?

C. Kako prema Pavlovom mišljenju duhovni darovi doprinose zdravim odnosima i jedinstvu u Crkvi?

II. Osjećati: Utjecaj narušenih odnosa

A. Kakve poruke sukobi i neprijateljstvo između kršćana šalju svijetu koji sve to promatra? Što govore o Božjoj naravi i sili?

B. Kakav utjecaj napeti odnosi imaju na vjernike mjesne crkve?

C. Na koje su načine narušeni ili napeti odnosi utjecali na vaš duhovni rast?

III. Činiti: Birati milosrđe i opraštanje

A. Zašto je teško biti milosrdan i opraštati ako nam se uporno nanosi nepravda?

B. Što nas može potaknuti na odluku da stalno opraštamo drugima?

Sažetak: Evanđelje prikazuje Božju obilnu milost i opraštanje. On miri i liječi narušene odnose između sebe i ljudskih bića. Ono

daje poticaj pomirenju i ozdravljenju ljudskih odnosa i ukazuje na stavove koji su nužni da bi se to ostvarilo.

PRVI KORAK: Motivirajte!

Naglasite tekst: Rimljanima 5,10.

Glavno načelo duhovnog rasta: Izlječenje i promjena odnosa nalaze se u središtu evanđeoske poruke i važni su za jedinstvo u Kristu.

Samo za učitelje: Naši stavovi ključni su za zdrave odnose. Dok razmišljate o sljedećem izvještaju, naglasite ključne stavove prikazane u njemu i rezultate u životu onih koji su ih odlučili prihvatiti.

Uvodni razgovor: Godine 1961. aktivisti za građanska prava u SAD-u započeli su niz takozvanih vožnji slobode. Aktivisti su se vozili autobusima u državama na jugu Sjedinjenih Američkih Država u kojima je postojala segregacija. Pokušali su koristiti toalete, čekaonice, restorane ili česme na autobusnim postajama na kojima je bio na snazi zakon o segregaciji. Među tim putnicima slobode bio je dvadesetjednogodišnji student, Afroamerikanac John Lewis. Kada je pokušao ući u izdvojenu čekaonicu na autobusnoj postaji u Južnoj Karolini, teško ga je pretukao Elwin Wilson, koji je bio veliki protivnik onih koji su imali drugačije etničko podrijetlo.

Četrdeset osam godina poslije objavljena je vijest da se Wilson pokajao i ispričao za dugogodišnji rasizam i mržnju. John Lewis, sada senator, spremno je prihvatio Wilsonovu ispriku i ponudio mu oprost. Istaknuo je da je Wilsonova promjena srca pokazala istinsku snagu ljubavi i milosti. Wilson je smatrao da treba učiniti više od pomirenja s osobom koju je povrijedio. Posvetivši svoj život novom cilju, postao je aktivist za mir i jednakost, podižući glas protiv netrpeljivosti i nesnošljivosti koje i dalje vladaju u društvu.

Stavovi za koje se odlučujemo mogu dovesti do uništenja odnosa ili do njihovog ozdravljenja. Milost i opraštanje temelj su ozdravljenja odnosa i crkvenog jedinstva. Međutim, prihvaćanje ovih stavova ne jamči da će drugi ljudi odgovoriti onako kako se nadamo.

Pitanja za razgovor: Koji dokaz pronalazimo u ovom izvještaju da je Lewis oprostio Wilsonu prije nego što je on zatražio oprost? Zašto prema vašem mišljenju nije bilo dovoljno da Wilson samo zatraži oprost? Koje su prednosti opraštanja?

DRUGI KORAK: Istražite!

Samo za učitelje: Milost i opraštanje imaju ključno značenje u izlječenju narušenih odnosa. Dok budete proučavali ovaj odjeljak, pomozite učenicima da uvide da Evanđelje daje primjer i pruža motivaciju da i mi izrazimo ovakve stavove u svojim odnosima.

Biblijski komentar

1. Stavovi, odnosi i Evanđelje

(Prisjetite se u razredu sljedećeg teksta: Filemonu 1,1-24.)

U pouci za ovaj tjedan iznesena su dva prikaza kako stavovi utječu na odnose. U oba izvještaja nedostaju određene informacije. Rečeno je da je odnos između Pavla, Barnabe i Ivana Marka bio narušen i imamo dokaz da je obnovljen, ali nemamo odgovor na pitanje kako se to dogodilo. S druge strane, u Poslanici Filemonu govori se o pokušaju pomirenja, ali moramo nagađati o uzrocima sukoba. Ipak, oba izvještaja naglašavaju da su za zdrave odnose i samim tim jedinstvo Crkve nužni ljubav, milost i opraštanje. Ovaj spoj stavova nužno nas upućuje na izvještaje iz evanđelja u kojima je prikazan Božji karakter. Pružajući spasenje, Bog je oblikovao stavove za zdrave odnose. Upravo zahvaljujući Njegovoj ljubavi, milosti i opraštanju mi smo iskusili obnovljeni odnos s Njim. Činjenica da Pavao u svojem odnosu s Ivanom Markom nije pokazao istu milost i opraštanje o kojima je propovijedao, naglašava sveopću potrebu da Evanđelje preobrazi svaki dio našeg života. Čak i najuspješniji i najposvećeniji vođe trebaju dopustiti Duhu da im pomogne da u svojem svakidašnjem životu žive u skladu s Evanđeljem. Ipak, Pavlova poslanica upućena Filemonu pokazuje da je Pavao naučio ovu pouku jer se kroz Poslanicu provlači utjecaj Evanđelja kad je mirio Filemona i Onezima. Pavao se uključio u život oba čovjeka u nastojanju da preoblikuje njihova gledišta. Usporedio je život Filemona i Onezima prije i nakon što su čuli evanđeosku poruku i uvidio da je Evanđelje ključ obnove.

Katkad nas naši stavovi i vjerovanja zaslijepe da ne vidimo uzvišeniju stvarnost određene situacije. Lako je zanemariti informaciju koja proturječi našim stavovima i vjerovanjima i tako se udaljiti od objektivnog sagledavanja stvari. Pavlova uvjerenost da je Ivan Marko bio kukavica zasjenila je pozitivne osobine koje je u njemu mogao uočiti. Međutim, Pavlova uključenost u Onezimov i Filemonov život omogućila mu je da shvati da su obojica bila promijenjena pod utjecajem Evanđelja i da je pomirenje bilo moguće zahvaljujući onome što im je bilo zajedničko.

Kao što je Isus ušao u povijest i naš svijet i donio spasenje, tako smo i mi pozvani da se uključimo u život drugih ljudi. Sebi i onima s kojima se želimo pomiriti moramo priznati da smo slomljeni ljudi koje može promijeniti Evanđelje. Moramo primiti milost koja nam je darovana i besplatno je ponuditi drugima. Poput Pavla u Poslanici Filemonu, trebamo se usredotočiti na Krista i Njegovo Evanđelje koje daje primjer za naše odnose. Mi možemo pokazati ljubav, milost i opraštanje u odnosima s drugima samo kada sagledamo svoj život u sjenci Golgote, jer susret s Isusom mijenja naš život.

Razmislite: Kakve je stavove Pavao pokazao dok se razilazio s Barnabom i Ivanom Markom? Koju razliku uočavate u njegovim kasnijim stavovima kad je i od Filemona tražio da ih pokaže? Koje sličnosti uvidate između Pavlovihi postupaka u Poslanici Filemonu i Evanđelju, posebno u Isusovom djelu na križu?

2. Razumijevanje opraštanja

(Prijetite se u razredu sljedećeg teksta: Rimljanima 5,8-11.)

Opraštanje obuhvaća svjesnu odluku da uklonimo osjećaj ljutnje prema drugoj osobi i samim tim svako pravo da tražimo osvetu za ono što je učinila. Opraštanje iskorjenjuje gnjev i gorčinu iz našeg života, pomaže da rane zacijele i gradi osnovu za obnavljanje odnosa. Opraštanje ne znači opravdavanje lošeg ponašanja ili uklanjanje svih posljedica koje mogu biti rezultat takvog ponašanja. Pravo opraštanje uviđa ozbiljnost uvrede, ali bira put izlječenja. Bog je oprostio ljudima iako ne zaslužujemo Njegov oprost. Međutim, božanski oprost nije umanjio ozbiljnost grijeha ili uklonio sve posljedice grijeha. Isus je preuzeo konačnu posljedicu grijeha podnijevši smrt radi nas.

Razmislite: Zašto je katkada teško oprostiti drugima? Zašto je važno shvatiti da opraštanje nužno ne uklanja sve posljedice naših postupaka? Kome oprost više koristi — prijestupniku ili osobi kojoj se nudi isprika? Kojim dokazom možete potkrijepiti svoj odgovor?

TREĆI KORAK: Primijenite!

Samo za učitelje: Naglasite koliko je važno da gledate sebe i one koji su vam nanijeli nepravdu kroz leće Evanđelja. Kada gledamo na uvrede u tom svjetlu, sjećamo se koliko je važno da ponudimo milost i oprost onima s kojima stupamo u dodir.

Za primjenu:

1. Kako se trebamo postaviti prema razlikama u mišljenju i teološkom razumijevanju? Koliko često opravdavamo svoje ponašanje zato što branimo istinu ili nešto u što snažno vjerujemo?

2. Kako nam priznanje vlastite grešnosti i potrebe za spasenjem može pomoći dok nastojimo obnoviti narušene odnose?

3. Na koje još načine poznavanje Evandjelja utječe na odnose? Kako možemo unaprijediti svoje odnose s drugima po ugledu na primjer koji nam je Krist ostavio?

4. Kako nastojanje da shvatimo događaje i pobude druge osobe u nekom sukobu mijenja način na koji tražimo rješenje sukoba?

5. Koje prepreke otežavaju oprost?

6. Koje korake možete poduzeti ovoga tjedna da biste započeli proces izlječenja i pomirenja u svojim odnosima?

ČETVRTI KORAK: Budite kreativni!

Samo za učitelje: U ovim aktivnostima članovi razreda trebaju prepoznati utjecaj opraštanja u njihovom životu i u većoj mjeri pokazati duh opraštanja u svojim odnosima s drugima.

Aktivnosti:

1. Dajte svakom učeniku papir i olovku. Zamolite ih da opišu dva iskustva. Prvo treba govoriti o trenutku kada je njima bilo neočekivano oprosteno ili kada su oni oprostili nekome tko im je nanio nepravdu. Razmišljanje treba obuhvaćati osjećaje vezane za opraštanje i utjecaj koji je opraštanje imalo na odnos. Drugo iskustvo treba istaknuti trenutak kada je članovima razreda bilo teško oprostiti. Kada završe svoje bilješke, zamolite svaku osobu da pročita svoje odgovore drugoj osobi u paru. Par zajedno treba reći što su naučili o opraštanju i preprekama koje ih sprečavaju da oprostite.

2. Sjetite se jedne osobe u svojem životu kojoj trebate oprostiti ili kojoj trebate pokazati milost. Napišite pismo toj osobi.

3. Osmislite biblijsku pouku o milosti i opraštanju.

Jedinstvo u službi Bogu

Ključni tekst: Otkrivenje 4,8-11.

Učenik će

Znati: Shvatit će što je pravo bogoslužje i kakva je njegova uloga u velikoj borbi između Boga i Sotone.

Osjećati: Njegovat će osjećaj poštovanja i zahvalnosti prema Bogu i onome što je učinio za njega.

Činiti: Slavit će Boga srcem i umom.

Smjernice za poučavanje

I. Znati: Pravo bogoslužje

A. Što se podrazumijeva pod riječju “bogoslužje”? Koje se aktivnosti mogu smatrati dijelom bogoslužja?

B. Kako možemo razlikovati pravo i lažno bogoslužje?

C. Što možemo učiniti da Bog ostane u središtu našeg bogoslužja?

D. Koju ulogu bogoslužje ima u trostrukoj anđeoskoj vijesti?

II. Osjećati: Božja veličina

A. Koji je aspekt Božjeg karaktera vama najznačajniji? Koji aspekt najviše govori o vašem trenutačnom stanju?

B. Kakvi vas osjećaji obuzimaju kada razmišljate o tome što je Bog učinio za vas?

III. Činiti: Odgovoriti cijelim svojim bićem

A. Po čemu se slavljenje Boga srcem razlikuje od slavljenja Boga umom?

B. Kako ova dva aspekta slavljenja izgledaju u praksi?

Sažetak: Bogoslužje obuhvaća ukazivanje časti i poštovanja, kao i službu i poslušnost. Božji karakter i djela otkupljenja potiču odgovor Njegovih stvorenja u obliku službe dok zajedno uviđaju svoju ovisnost o Bogu.

PRVI KORAK: Motivirajte!

Naglasite tekst: Otkrivenje 14,6.7.

Ključno načelo duhovnog rasta: Pravo bogoslužje iskreni je odgovor na ono što je Bog učinio za nas.

Samo za učitelje: Bogoslužje je ključno pitanje u posljednjim vremenima. Identitet onoga kome služimo određuje našu vjernost. Na početku proučavanja naglasite koliko je važno da točno utvrdimo kome služimo.

Uvodni razgovor: Jednog ljetnog dana John je odlučio ubrati nekoliko gljiva koje su rasle u blizini njegovog doma. Pohađao je tečaj za branje gljiva i znao ih je razlikovati. Ugledao je gljive koje je smatrao jestivima i ubrao ih za večeru. Namjeravao ih je pokazati jednom poznavatelju gljiva da bi bio siguran da su jestive, ali je zakasnio na sastanak. Siguran u svoju prosudbu da su gljive doista jestive, pripremio ih je za večeru i pojeo. Međutim, Johnovo određivanje vrste gljiva bilo je pogrešno. Pojeo je vrlo otrovnu gljivu koja uništava jetra i često izaziva smrt. Osam sati poslije John je počeo povraćati, a pretrage su pokazale da su jetra i bubrezi teško oštećeni. John je preživio, ali njegova greška skoro ga je stajala života.

Apostol Ivan upozorava nas da trebamo biti podjednako oprezni kada utvrđujemo predmet našeg bogoslužja. Trebamo služiti jedino Bogu i naše bogoslužje treba odražavati našu vjernost Njemu.

Pitanja za razgovor: Zašto je bilo teško razlikovati jestive od otrovnih gljiva? Na osnovi čega je John to trebao učiniti? Kako vam odgovor koji ste dali može pomoći da razmislite o tome kako vi razlikujete pravi sustav bogoslužja od lažnog?

DRUGI KORAK: Istražite!

Samo za učitelje: U ovom odjeljku proučavat ćemo o karakteristikama štovanja Boga i njegovoj ulozi u velikoj borbi. Naglasite da je važno razumjeti iz čega se sastoji služba Bogu kako nas Sotona ne bi prevario lažnim oblicima bogoslužja. Ne dopustite da razred skrene s teme i započne razgovor o točkama bogoslužja i o tome kome se što više sviđa.

Biblijski komentar

1. Karakteristike bogoslužja

(Prisjetite se u razredu sljedećeg teksta: Otkrivenje 4,8-11.)

U Bibliji se mnoštvom riječi na grčkom i hebrejskom jeziku opisuju različiti aspekti štovanja Boga. Hebrejske riječi za bogoslužje naglašavaju ukazivanje časti, poštovanje i divljenje klanjanjem, padanjem ničice ili iskazivanjem pokornosti pred drugom osobom na neki drugi način. Međutim, obožavanje Boga u Starom zavjetu ne ograničava se na fizičku radnju. Ono također obuhvaća poslušnost i službu, što su pokazatelji iskrenosti našeg bogoslužja. Izaija jasno naglašava da samo vršenje određenih aktivnosti bez poslušnosti nije nikakvo štovanje (Izaija 1,10-17; 58).

U Novom zavjetu nailazimo na sličnu raznolikost riječi koje znače "pokloniti se", "poštovati", "ukazati čast i odanost", "služiti". Najčešća riječ za bogoslužje u Novom zavjetu je *proskyneō*, koja doslovno znači "ljubiti". Vjerojatno se odnosi na običaj ukazivanja časti kralju ili ugledniku klečeći pred njim i ljubeći mu stopala, što se tumačilo kao priznanje ovisnosti ili pokornosti osobi od autoriteta (vidi: William F. Arndt, F. Wilbur Gingrich, Frederick V. Danker, Walter Bauer, *A Greek-English Lexicon of the New Testament and Other Early Christian Literature* [Chicago: University of Chicago Press, 2000.], str. 882). Na osnovi upotrebe ove riječi za opis službe Bogu, možemo zaključiti da je njome naznačeno više od fizičkog postupka ljubljenja ili klanjanja. Pokloniti se Bogu znači uvidjeti Njegovu veličinu i veličanstvo, shvatiti da je On Stvoritelj, a mi stvorenja, priznati svoju nedostojnost, bespomoćnost i potpunu ovisnost o Njemu. Takvo priznanje sa sobom nosi spremnost da prihvatimo Božju vladavinu u svojem životu.

Pravo bogoslužje ima nekoliko važnih karakteristika. Prvo i najvažnije, ono je usmjereno na Boga i samo na Njega (Ponovljeni zakon 6,13; Matej 4,10). Drugo, nikad se ne vrši pod prisilom. To je spontani odgovor na Božji karakter i Njegovo djelo otkupljenja. Dolazi iz srca, a ne od očekivanja drugih. Treće, služba Bogu nije samo subotnja jutarnja aktivnost ili dio zajedničkog bogoslužja. To je način života. Mi trebamo svojim životom odgovoriti na ono što je Bog učinio za nas. Bića u prijestolnoj dvorani, prikazana u 4. poglavlju Otkrivenja, neprestano su slavila Boga, dan i noć. Iako ovakva snažna posvećenost bogoslužju nije moguća u našem životu, ova slika upućuje na misao da svakom svojom riječju i djelom trebamo ukazivati čast Božjem imenu.

Pravo bogoslužje ima snagu da nas ujedini kao ništa drugo. Kada usredotočimo svoj život na slavljenje Središta svoje vjere, manja je vjerojatnost da ćemo zapažati stvari koje nas dijele. Bilo da smo sami ili s drugim vjernicima, mi se udružujemo u bogoslužju s drugima širom svijeta slaveći Boga. Prema tome, bogoslužje nam pruža priliku da budemo dio nečega što nadilazi nas same. U isto vrijeme, bogoslužje nas podsjeća da ovisimo o Bogu. Ponositost i ljubomora, koji doprinose neskladu, nestaju kada shvatimo da smo svi stvorenja koja ovise o Bogu.

Razmislite: U kojem se smislu poslušnost može smatrati službom Bogu? Kako izgleda život posvećen službi Bogu?

2. Služba Bogu i velika borba

(Prisjetite se u razredu sljedećeg teksta: Otkrivenje 14,6-12.)

Važnost prave službe Bogu istaknuta je središnjom ulogom koju ona ima u trostrukoj anđeoskoj vijesti i u širem kontekstu velike borbe između Boga i Sotone. Borba je započela Sotoninom pobunom na Nebu i njegovim oholim uspoređivanjem s Bogom (Izaija 14,14). Rat u svemiru nastavlja se izazivanjem Božjeg karaktera. Dok Bog pokazuje svoj karakter izlivanjem ljubavi i milosti, što nas potiče da Mu odgovorimo služenjem, Sotona potiče na službu prijevarom. On nastoji skrenuti pozornost usmjerenu na Boga uspostavljajući drugi sustav bogoštovlja. Poruka prvog anđela upozorava da je Bog, Stvoritelj svemira, jedina Osoba koja zaslužuje štovanje. Svetkovanje sedmog dana subote, koju je On posvetio, čin je službe i vjernosti Njemu. Međutim, ograničiti taj čin samo na dan bogoslužja znači propustiti sveobuhvatni smisao poruke. Stvoritelj se ne proslavlja samo neposrednim svetkovanjem dana koji je On odredio, već i poštovanjem Njegovih djela stvaranja. Poruka drugog anđela prikazuje Božju ljubav i milost, pružajući opomenu onima koji su zavedeni lažnim pristupima spasenju i službi Bogu. Konačno, u trećoj anđeoskoj vijesti vidimo da odluka o štovanju pogrešne strane na kraju vodi u smrt, dok odluka da služimo samo Bogu vodi u život. A budući da je Bog Stvoritelj i Održavatelj života, ne očekujemo ništa manje. Kada prekinemo vezu s Izvorom života, čeka nas samo smrt.

Razmislite: Što mislite, zašto se pitanje bogoštovlja nalazi u središtu trostruke anđeoske vijesti? Kako možete biti sigurni da služite Stvoritelju i da nećete dopustiti Sotoni da vas zbuni svojim lukavstvima? Na koje nas načine ujedinjuju poruke trojice anđela?

TREĆI KORAK: Primijenite!

Samo za učitelje: Mi često ograničavamo službu Bogu na odlazak u crkvu u subotu ujutro. Međutim, služba Bogu je mnogo više od toga. Pomozite razredu da istraži šire dimenzije bogoslužja.

Za primjenu:

1. Služba Bogu je mnogo više od pjevanja pjesama i molitve. Što mislite, zašto rijetko razmišljamo o službi Bogu izvan okvira subote i drugih vjerskih službi?

2. Što mislite, zašto pojedinci ne nalaze puni smisao u bogoslužju? Kako se to može odraziti u ostatku tjedna?

3. Kako službu Bogu možemo učiniti načinom života?

4. Je li vaše trenutačno sudjelovanje u bogoslužnim aktivnostima odgovor koji ste dali iz cijelog srca?

ČETVRTI KORAK: Budite kreativni!

Samo za učitelje: Pozvani smo da se poklonimo Bogu koji nas je stvorio i otkupio. Sljedeće aktivnosti pomoći će sudionicima da se usredotoče na Boga, Središte našeg bogoslužja.

Aktivnosti:

1. Pripremite odgovarajući materijal za bogoslužje koji će pomoći sudionicima da se usredotoče na različite aspekte Božjeg karaktera.

2. Isplanirajte večer molitve. Sudionicima treba iznijeti jasan cilj molitve, a za svaki cilj mijenja se način molitve.

3. Poslušajte pjesmu koja uzvisuje Božju veličinu i veličanstvo. Zatim se molite da vam Bog pomogne da Božju ljepotu i karakter iskusite na nove načine.

4. Pokažite razredu uobičajene kućanske predmete. Zamolite ih da razmisle na koji je način Bog poput svakog od tih predmeta. Zatim zahvalite Bogu što vam pomaže da se sjetite mnogih dimenzija Njegove naravi i karaktera.

Crkvena organizacija i jedinstvo

Ključni tekst: Matej 20,26.

Učenik će

Znati: Upoznat će karakteristike crkvene organizacije i način na koji se njeguje jedinstvo u Crkvi.

Osjećati: Njegovat će poniznost, ljubav i voljnu pokornost umjesto sebičnog ponašanja.

Činiti: Podupirat će jedinstvo u Crkvi.

Smjernice za poučavanje

I. Znati: Autoritet i jedinstvo

A. Na koje načine priznanje Krista kao Glave Crkve utječe na donošenje odluka i autoritet njezinih vođa?

B. Zašto je Isus bio protiv toga da duhovni vođe budu nalik na vođe rimskog svijeta?

C. Kako crkvena disciplina prikazuje ljubav i u isto vrijeme čuva doktrinarnu čistoću i jedinstvo Crkve?

II. Osjećati: Poniznost nasuprot oholosti

A. Koje osobine i stavovi vođe utječu na jedinstvo?

B. Kako ovakvi stavovi potiču na primjenu crkvene discipline?

C. Kako možemo njegovati poniznost i pokornost prema drugima umjesto oholosti i sebičnog ponašanja?

III. Činiti: Njegovanje jedinstva

A. Kako možete pomoći vodama u održavanju crkvenog jedinstva?

B. Na koje načine možete iskoristiti svoje duhovne darove da biste izgradili Crkvu i njegovali jedinstvo?

Sažetak: Vjernici priznaju Krista za Glavu Crkve. Ipak, za misiju i jedinstvo Crkve važna je i ljudska organizacija. Vođe njeguju jedinstvo poniznom službom, čuvanjem istine, zalaganjem za disciplinu i organiziranjem crkvene misije.

PRVI KORAK: Motivirajte!

Naglasite tekst: Matej 20,25-28.

Ključno načelo duhovnog rasta: Crkvena organizacijska struktura unapređuje misiju i jedinstvo Crkve kada se poštuje Kristova vrhovna vlast, a njezini vođe pokazuju ljubav, poniznost i vjernost u svojem životu.

Samo za učitelje: Pojam vođe koji primjenjuje silu nad drugim ljudima nije u skladu s modelom vlasti koji je Isus pokazao svojim učenicima. Kršćanski vođa treba biti ponizan i treba služiti. Na početku proučavanja naglasite koliko je važno da vođe budu sluge i da pokažu poniznost.

Uvodni razgovor: Mahatma Gandhi borio se početkom dvadesetog stoljeća za nezavisnost Indije koja je bila pod britanskom vlašću. Kao pobožni hinduist nosio je jednostavnu odjeću i živio životom dragovoljnog siromaštva, služeći siromašnima u društvu i poistovjećujući se s njima. Dragovoljno je njegovao one koje su drugi izbjegavali, kao što su ljudi oboljeli od gube ili pneumonske kuge. Pružajući pasivni otpor, neprestano je pokazivao poniznost prema drugima. Ironično je to što je Gandhija privukao Isusov život, ali je odbacio kršćanstvo jer kršćani nisu živjeli poput Krista iz Biblije.

Kršćani su pozvani da služe. Iako Gandhi nije bio kršćanin, pokazao je kako vođa može postupati kao sluga, služeći drugima i stavljajući potrebe drugih ispred vlastitih potreba.

Pitanja za razgovor: Što je Gandhijevo vodstvo činilo toliko snažnim? Zašto je mogao biti vođa ponašajući se kao sluga? Na koji način ovakva vrsta vodstva privlači pozornost na cilj koji pojedinac predstavlja?

DRUGI KORAK: Istražite!

Samo za učitelje: Svaki aspekt crkvene strukture vlasti nudi priliku da se suprotno kulturološkim shvaćanjima pokaže ljubav, poniznost i vjernost koje njeguju jedinstvo Crkve. Naglasite koliko su Kristova vrhovna vlast i služba važne za razumijevanje uloge vođe u Crkvi.

Biblijski komentar

1. Struktura vlasti

(Prisjetite se u razredu sljedećih tekstova: Efežanima 5,23-27; Matej 20,25-28.)

Crkva je Božje djelo i svojina, čija je Glava Krist. Ona je Božji predstavnik na Zemlji s posebnom misijom da pokaže Božji karakter. Isusova molitva u Ivanu 17 pokazuje da jedinstvo vjernika doprinosi uspjehu crkvene misije (Ivan 17,20-23). Za jedinstvo i misiju vrlo je važna Kristova vrhovna vlast. Kao Glava tijela (Kološanima 1,18), Isus daje identitet Crkvi i Izvor je njezinog života. Prema tome, postojanje i napredak nas kao Crkve ovisi o Njemu. Slika Crkve kao tijela također nas podsjeća da Glava usmjerava Crkvu i upravlja njome. Bez Glave drugi dijelovi tijela ne mogu funkcionirati zajedno. Glava ujedinjuje i vrši koordinaciju dijelova tijela kako bi ono izvršilo svoju misiju.

Ipak, Krist je povjerio dio svoje vlasti Crkvi kako bi uz vođe uspješnije djelovala. Ellen G. White je tvrdila da Crkva treba "biti utemeljena na redu koji propisuje Evanđelje" i kako je to "prijeko potrebno da se Crkva dovede u jedinstvo vjere" (*Rani spisi*, str. 98) Ona je iznijela ono što joj je bilo rečeno u ključnom trenutku adventističke povijesti kada je unutar pokreta vladala slaba organizacija. Crkva se sastojala od nepovezanih skupina vjernika kojima je nedostajala osnovna struktura vlasti. To je bio problem za njezino jedinstvo i misiju. Crkvu su posebno ugrožavala lažna učenja od strane učitelja koji su isticali čudne i osobne ideje. Poziv da se uspostavi evanđeoski poredak bio je prema tome nužan da bi se zaštitilo jedinstvo Crkve.

Međutim, moramo shvatiti kakvu ulogu vođe imaju u Crkvi. Oni su pozvani na oblik vlasti suprotan kulturološkim shvaćanjima, koji podrazumijeva službu umjesto vladanja. Iako se to uvijek ne vidi u prijevodu Biblije, Pavao i drugi novozavjetni pisci izbjegavali su opise uloge crkvenih vođa grčkim izrazima koji su se obično koristili za opisivanje uloge vođe u svjetovnom društvu. Učenicima je posebno savjetovano da ne vladaju drugima kao pogani (Matej 20,25-28).

Model vođe koji se ponaša poput sluge doprinosi skladu i jedinstvu Crkve upravo zato što je prožet poniznošću, nesebičnošću i što utječe na osposobljavanje drugih. Takvi vođe slušaju i služe, a ne zahtijevaju da se postupa po njihovom. Oni su usredotočeni na misiju Crkve, a ne da se proslavi njihovo ime (vidi 1. Petrova 5,2,3). Crkveni vođe također doprinose jedinstvu Crkve time što ostaju u zajednici s Kristom, čuvajući istinu koja nas ujedinjuje i oblikujući vrijednosti zdravih odnosa.

Tekst u 2. Timoteju 2,15 također upućuje da vođe trebaju biti poštteni i ispravni u nauku i ponašanju. Moraju se čvrsto i vjerno držati istine, i istodobno se ponašati u skladu s Evanđeljem koje propovijedaju. Prava služba proizlazi iz istinskog odnosa s Bogom, koji je pod utjecajem istine Evanđelja.

Razmislite: Na koje je načine Kristovo vodstvo vidljivo u Crkvi adventista sedmoga dana? Na što upućuje usporedba Krista s glavom kada je riječ o ulozi ljudskih vođa? Kako model vodstva prema kojem vođa postupa kao sluga potiče misiju Crkve?

2. Disciplina i jedinstvo

(Prisjetite se u razredu sljedećih tekstova: Galaćanima 6,1.2; Matej 18,15-20.)

I uz najbolje vodstvo, postoje trenuci u crkvenom životu kada je potrebna disciplina radi pojedinaca i radi Crkve. Iako se čini da je crkvena disciplina postala manje popularna u 21. stoljeću, ipak ima važnu ulogu u održavanju crkvenog jedinstva.

U svojoj knjizi *Church Discipline: How The Church Protects the Name of Jesus* (Wheaton, Ill.: Crossway, 2012.), Jonathan Leeman iznosi četiri načina na koje crkvena disciplina, ispunjena ljubavlju, štiti jedinstvo Crkve i unapređuje misiju. Prvo, crkvena disciplina pokazuje ljubav prema pojedincu pomažući mu da prepozna svoje pogreške, a samim tim i potrebu za pokajanjem. Crkvena disciplina po svojoj naravi ozdravljuje, a ne samo kažnjava. Drugo, crkvena disciplina pokazuje ljubav prema Crkvi zato što nastoji zaštititi od nevolja i napasti one koji su novi ili slabi u vjeri. Treće, crkvena disciplina pokazuje ljubav prema svijetu izvan crkvenih zidova omogućujući Crkvi da iznese svjedočanstvo koje će u pravom svjetlu prikazivati preobražavajuću silu Evanđelja. Na kraju, crkvena disciplina pokazuje ljubav prema Kristu poslušnošću i čuvanjem Njegovog ugleda.

Razmislite: Kada je potrebna disciplina? Zašto su neke crkve suzdržane u primjenjivanju crkvene discipline? Slažete li se s izjavom Jonathana Leemana da je disciplina postupak ispunjen ljubavlju koji štiti Isusovo ime? Zašto se slažete i zašto ne? Na koje načine smatrate da crkvena disciplina utječe na misiju Crkve?

TREĆI KORAK: Primijenite!

Samo za učitelje: Pitanja za primjenu omogućavaju učiteljima da se usredotoče na jednu od dvije teme: 1) vođa kao sluga ili 2) povezanost između crkvene discipline i ljubavi.

Za primjenu:

1. Kako se slažu pojmovi vlasti i služenja?
2. Što potiče vlast u kojoj vođa postupa kao sluga?
3. Kako mirite Isusov nalog da ne sudimo drugima s potrebom za crkvenom disciplinom?
4. Kako se prema vašem iskustvu primjenjuje crkvena disciplina? Kako se ono što ste zapazili slaže s pokazivanjem ljubavi kako je prethodno istaknuto? Kako disciplinu možemo koristiti u smislu ozdravljenja?
5. Koja razlika može postojati u načinu na koji se bavi javnim i osobnim grijesima?

ČETVRTI KORAK: Budite kreativni!

Samo za učitelje: Lako nam se može dogoditi da ograničimo ulogu vođe kao sluge na one koji rade u upravi Crkve, ali su svi vjernici pozvani da koriste svoje duhovne darove i služe Crkvi. Razgovarajte o ulozi duhovnih darova u izgradnji Crkve. Pomozite svojem razredu da shvati potrebu da svaki vjernik treba voljno služiti.

Aktivnost: Slušajte izabrane pjesme koje govore o služenju drugima i razmišljajte o njihovim riječima. Zatim razmislite kako na praktičan način možete služiti Crkvi i zajednici. Ima mnogo kršćanskih pjesama čija je tema služba, pogotovo služba koja se odnosi na svijet izvan Crkve.

Konačna obnova jedinstva

Ključni tekst: 2. Petrova 3,13.

Učenik će

Znati: Prisjetit će se Božjih obećanja da će ponovno stvoriti svijet i obnoviti jedinstvo i sklad u kakvom su Njegova stvorenja živjela u početku.

Osjećati: Čeznut će za vremenom kada će se njegovo jedinstvo s Kristom u potpunosti ostvariti.

Činiti: Živjet će u nadi dok željno iščekuje ispunjenje Božjih obećanja.

Smjernice za poučavanje

I. Znati: Sigurnost obnove

A. Zašto možemo biti sigurni da će Bog ispuniti svoje obećanje o skladnoj budućnosti?

B. Što opis novog neba i nove Zemlje otkriva o Božjem karakteru i Njegovom idealu za Njegova stvorenja?

II. Osjećati: Čeznja za jedinstvom

A. Kako biste opisali razliku između života na novoj Zemlji i sadašnjeg života?

B. Kada razmotrite svoj život i odnose, čemu je najviše potrebna obnova?

C. Što je najprivlačnije u opisu Ivana i proroka o životu na novoj Zemlji?

III. Činiti: Život u nadi

A. Na koje načine povjerenje u Božje obećanje da će stvoriti sve novo utječe na vaš život upravo sada?

B. Kako izražavate svoju nadu u svakidašnjim odnosima?

Sažetak: Možemo biti sigurni u obećanje o novom nebu i novoj Zemlji na kojoj neće biti ni traga grijeha ili nesklada. Na novoj Zemlji sva stvorenja živjet će u miru i jedinstvu koje je Bog planirao za njih.

PRVI KORAK: Motivirajte!

Naglasite tekst: Otkrivenje 21,1-5.

Ključno načelo duhovnog rasta: Pozvani smo da živimo u nadi dok čekamo vrhunac povijesti spasenja. Tada će jedinstvo u Kristu i s ostalim stvorenim bićima biti potpuno.

Samo za učitelje: U uvodu u pouku usredotočite se na sigurnost Isusovog drugog dolaska i na Božje obećanje o novom nebu i Zemlji bez grijeha. Pomozite razredu da shvati da ta sigurnost ulijeva nadu koja na vidljiv način treba utjecati na kršćanski život.

Uvodni razgovor: Dana 22. listopada 1844. godine William Miller s tisućama drugih kršćana čekali su Kristov povratak. Čekajući, radošno su pjevali pjesme i pokušavali zamisliti svoj susret s Gospodinom.

Miller je zaključio da će se proročanstvo o 2300 dana i noći iz Knjige proroka Daniela ispuniti toga dana. Pretpostavio je da ovo ispunjenje ukazuje na datum Kristovog dolaska. U čežnji da budu s Isusom, mileriti su širili vijest o Isusovom skorom povratku svima koje su poznavali. Uvjereni da će Bog održati svoje obećanje, mnogi su prodali ili poklonili svoju imovinu. Tolika je bila njihova sigurnost i nada.

Slično se događalo tijekom povijesti kada su drugi istraživači Biblije određivali datume Gospodnjeg dolaska. Iako su pogrešno mislili da svatko može znati vrijeme drugog dolaska, mileriti i oni koji su nastavili određivati datume pokazali su da nada u ispunjenje Božjih obećanja vrši utjecaj na život.

Pitanja za razgovor: Kakav je utjecaj očekivanje drugog dolaska izvršilo na milerite? Kakav utjecaj sigurnost Isusovog dolaska ima na vaš život? Je li važno to što ne znate vrijeme kada će se ispuniti Božje obećanje? Kako možete živjeti na najbolji način očekujući novu Zemlju i obnovljene odnose?

DRUGI KORAK: Istražite!

Samo za učitelje: Ovaj odjeljak bavi se pomnim proučavanjem naravi i razmjera obnove obećane u Pismu.

Biblijski komentar

1. Ponovno stvoreno nebo i Zemlja

(Prisjetite se u razredu sljedećeg teksta: Otkrivenje 21,1-6.)

Stvaranje i otkupljenje usko su povezani u Pismu. Iako je naša pozornost često usmjerena na plan otkupljenja, izvještaj o stvaranju pruža kontekst zahvaljujući kojem možemo shvatiti plan otkupljenja. Izvještaj o stvaranju potanko opisuje brižno stvaranje čovjeka od praha i Stvoriteljev osobni dodir kada je udahnuo život u nepokretni oblik. Izvještaj o stvaranju opisuje ideal koji je Bog imao na umu za svoja stvorenja: svijet neokaljan grijehom, u kojem vladaju mir i sklad, i gdje je bio moguć razgovor s Bogom licem k licu.

Kada je grijeh pokvario savršeni svijet Božjeg stvaranja, plan za obnovu Božjeg ideala već je bio spreman. Plan je obuhvaćao otkrivenje božanskog ideala u utjelovljenom Božjem Sinu, koji je umro kako bi omogućio pomirenje između Boga i ljudi. Međutim, Njegovo utjelovljenje nije bilo kraj. Posljednja dva poglavlja Otkrivenja nagovještavaju da će Bog ostvariti prvobitni ideal i ponovno stvoriti svijet u kojem će vladati mir i sklad.

Ivan je pomno opisao novo nebo i novu Zemlju u 21. poglavlju Otkrivenja. Opis sadrži sliku iz Knjige proroka Izaije (osobito iz 60. i 65. poglavlja) i Knjige proroka Ezekijela (posebno od 40. do 48. poglavlja), kao i teme koje ga povezuju s obećanjima sadržanim u sedam pisama upućenim crkvama. Novo nebo i nova Zemlja zauzimaju mjesto starog neba i Zemlje, koji su "iščezli" (Otkrivenje 21,1). Svijet više nije ukaljan grijehom.

Također nam je rečeno da na novoj Zemlji više neće biti mora. Površnom čitatelju ova izjava može zvučati neobično; međutim, moguće je da se u ovom tekstu riječ "more" koristi kao metafora. Prema hebrejskom razumijevanju more se simbolički povezuje sa zlom, tlačenjem, s onim što je zastrašujuće (usporedite Otkrivenje 13,1). Kada Ivan tvrdi da na novoj Zemlji nema mora, on pokazuje da nema više razloga da se plašimo zla jer su svi njegovi tragovi uklonjeni. (Vidi: Ranko Stefanović, *Otkrivenje Isusa Krista* [Adventistički teološki fakultet, Maruševac 82, 42243 Maruševac: Znaci vremena, Zagreb, 2013.], str. 481,482) Ivan potvrđuje odsutnost zla tvrdnjom da će suze biti otrte jer je uzrok plača uklonjen, zajedno sa svim onim što je povezano sa starim načinom života. Ono što je uništilo odnose više ne postoji.

U Ivanovom opisu nove Zemlje vrlo je važna izjava da će Bog prebivati među svojim narodom i biti njihov Bog. "Naš vječni dom bit

će, prema tome, karakterističan po zajednici u najuzvišenijem smislu. To neće biti dom samo stvorenjima, već i Trojedinom Bogu. Zajednica Osoba — Oca, Sina i Duha Svetoga — krasit će novu zajednicu svojom božanskom prisutnošću.” (Stanley J. Grenz, *Created for Community* [Grand Rapids, Mich.: Baker, 1998.], str. 292,293) Bog je hodao u Edenskom vrtu s Adamom i Evom, pokazao je svoju prisutnost na prikriveni način u starozavjetnom Svetištu, ali oba puta se povukao. Kada sve što stoji između Boga i čovjeka bude uklonjeno, ljudi će ponovno moći razgovarati s Bogom. On će se ponovno sjediniti sa svojim narodom, a jedinstvo s Bogom podrazumijeva jedinstvo s ostalim otkupljenima, jer će ponovno u potpunosti odražavati Božje obličje.

Razmislite: Što je novo kada je riječ o novom nebu, novoj Zemlji i novom Jeruzalemu? Kako će ova nova djela stvaranja biti povezana sa starim? Ivan govori o “izvorima vode žive” (Otkrivenje 21,6) i “rijeci vode života” (Otkrivenje 22,1.2) na novoj Zemlji. Što prikazuje ova voda?

2. Sklad među svim djelima stvaranja

(Prisjetite se u razredu sljedećeg teksta: Izaija 11,1-10.)

Lako je usmjeriti svu pozornost samo na prednosti koje će nova Zemlja omogućiti ljudskim bićima. Međutim, to znači izostaviti šire svjedočanstvo Pisma. Naše ponovno sjedinjenje s Bogom samo je dio izvještaja. Izaija kaže da će biti uspostavljen sklad i među ostalim djelima stvaranja.

U 11. poglavlju Knjige proroka Izaije nalazimo da su Božja pravednost i pravda u središtu Njegovog kraljevstva. Ove karakteristike podupiru mir i sklad koji su opisani od 6. do 10. retka.

Izaijin opis života na novoj Zemlji obuhvaća prikaz najokrutnijih grabežljivaca koji mirno leže kraj svojega plijena i ljudi. Izaija se približava čitatelju slikom djeteta koje vodi domaće životinje — što je bio uobičajeni prizor u izraelskoj povijesti, koji se i danas može vidjeti među nomadskim narodima. Životinje koje su najveća opasnost za stado, u ovom su tekstu prikazane kako jedu i leže pokraj stada na vrelini dana. Mir i sklad među svim djelima stvaranja je tolik da se čak i najmlađe dijete može sigurno igrati sa životinjama koje bi u današnjim okolnostima bile opasne i za odrasle.

Razmislite: Kako je tekst u Izaiji 11,1-5 povezan s redcima 6-10? Kakav odnos vlada između mudrosti, pravednosti, pravde i mira?

Kako je opisan mir u ovom tekstu? Što se u ovom kontekstu podrazumijeva pod znanjem Gospodnjim?

TREĆI KORAK: Primijenite!

Samo za učitelje: Znanje o obnovi koju Bog namjerava izvršiti u budućnosti ne treba smatrati zanimljivom beznačajnom sitnicom ili izgovorom za nezalaganje za sklad među Božjim narodom već sada. Pomozite učenicima da odluče kako će svojim životom potvrđivati nadu u obnovu.

Za primjenu:

1. Kakav utjecaj činjenica da je Božja riječ istinita i pouzdana ima na vaš život?

2. Zašto je važna činjenica da će Bog prebivati među svojim narodom? Iako sada ne vidimo Boga licem k licu, On je ipak među nama. Kako sada možemo iskusiti zajednicu s Njim?

3. Ako će sve biti ponovno stvoreno, zašto je važno kako se danas odnosite prema prirodnim bogatstvima u svojem okruženju?

4. Usporedite obećanja upućena crkvama u 2. i 3. poglavlju Otkrivenja s opisom nove Zemlje u 21. i 22. poglavlju Otkrivenja. Koje sličnosti nalazite? Što tekstovi govore o tome kako nada u obnovu treba već sada utjecati na naš život?

ČETVRTI KORAK: Budite kreativni!

Samo za učitelje: Otkrivenje 21 i Izaija 11 iznose žive slike sklada i zajednice koju ćemo uživati na novoj Zemlji. Pomozite učenicima da shvate opseg i stvarnost te slike kako bi mogli težiti onome što će doći i tu nadu podijeliti s drugima.

Aktivnosti:

1. Napravite kolaž na kojem ćete usporediti sadašnje odnose s odnosima kakvi su opisani na novoj Zemlji.

2. Podijelite nadu koju imate u novi početak s nekim tko treba saznati da postoji rješenje njegovih problema.

Crkva je Božja obitelj na Zemlji koja zajedno služi, proučava i održava bogoslužja. Gledajući na Isusa kao svojeg vođu i Otkupitelja, Crkva se poziva da navijesti Radosnu vijest spasenja svim ljudima.

Crkva je zajednica vjernika koji priznaju Isusa Krista za Gospodina i Spasitelja. Nadovezujući se na Božji narod iz starozavjetnog doba, mi smo pozvani iz svijeta; i okupljamo se radi bogoslužja, bratske zajednice, proučavanja Božje riječi, proslavljanja Gospodnje večere, službe cijelom ljudskom rodu i objavljivanja Evandelja cijelomu svijetu.

Crkva je jedno tijelo s mnogim članovima pozvanim iz svakoga naroda, plemena i jezika. U Kristu smo nova stvorenja; rasne, kulturološke, obrazovne i nacionalne razlike, razlike između ljudi svih staleža, bogatih i siromašnih, muškog i ženskog spola, ne smiju nas dijeliti. Svi smo mi jednaki u Kristu koji nas je jednim Duhom povezao u jednu zajednicu sa sobom i jedne s drugima; mi trebamo služiti i da nam se služi bez ikakve pristranosti i uvjeta. Otkrivenjem Isusa Krista u Svetome pismu dijelimo istu vjeru i nadu, i dopiremo do svih jednim svjedočenjem. Ovo zajedništvo ima svoj izvor u jedinstvu Trojedinog Boga koji nas je posvojio kao svoju djecu.

www.adventisti.hr
www.znaci-vremena.com